

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 247.
1938. november 3., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

A magyar-csehszlovák területvitában

Meghozta ítéletét a bécsi döntőbiróság

Kassát, Ungvárt, Munkácsot, Losoncot, Lévát és Érsekújvárt
visszaitélte Magyarországnak az olasz-német döntőbiróság

November 10-ig átadják Magyarországnak a visszaitélt területeket

Bécsből jelentik: KÁNYA Kálmán külügyminiszter, továbbá TELEKI Pál gróf közoktatásügyi miniszter és CSAKY István gróf rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint a magyar delegáció tagjai, kedden délután 4 óra tíz perckor a menetrendszerű gyorsvonattal Bécsbe utaztak a magyar kérdésben szerdán összeült döntőbirósági tárgyalásokra. Bucsuiztatásukra megjelent az olasz és német követségek személyzete, továbbá Apor Gábor báró, a külügyminiszter állandó helyettese, Szentistvány miniszteri tanácsos és a külügyminisztérium több főtisztviselője. Da Vinci gróf olasz és Hermansdorff német követ együtt utaztak Bécsbe a magyar delegáció tagjaival. A küldöttek este fél 9 órakor érkeztek meg Bécsbe.

Ribbentrop német birodalmi külügyminisz-

ter késő délután érkezett Bécsbe, míg a magyar küldöttség tagjai estére érkeztek meg. Ciano gróf olasz külügyminiszter szerdán reggel érkezett meg Bécsbe, míg a csehszlovák küldöttség, Chvalkovsky külügyminiszter vezetésével gépkocsin, ugyancsak szerdán a reggeli órákban érkezett Bécsbe.

A döntőbirósági tanácskozás szerdán délelőtt a meghatározott terv szerint 11 órakor kezdődött meg a Belvedere-palotában. Háromnegyed 11-kor érkezett meg Ribbentrop német külügyminiszter, majd utána pár perccel Ciano gróf, a magyar delegáció, amelyet Kánya Kálmán magyar külügyminiszter vezetett, már fél 11 órakor ott volt a palotában és mátkiem egyidőben velük megérkeztek a cseh külügyminiszter és dr. Tiso miniszterelnök is.

A magyar és cseh vezérkarok megállapodása a területátadás módozataiban

Pozsony. A Pozsonyban folyó magyar-cseh katonai tárgyalásokról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A cseh és a magyar kormány katonai megbízottai megállapodtak azokban a feltételekben, amelyek mellett Csehszlovákia átadja a

Magyarországnak megítélendő területeket és hogy ez az átadás milyen módon történik. A tárgyaló felek megállapodtak abban, hogy a kitűzött cél gyakorlati megvalósításáig állandó üléseket fognak tartani.

Megállapították a végleges cseh-lengyel határt is

Prága. A Cseh Távirati Iroda jelenti: Chvalkovsky külügyminiszter és a lengyel követ egyezményt kötöttek a csehszlovák-lengyel határ tekintetében. Mint ismeretes, a lengyel kormány szeptember 30-án és október másodikán jegyzékeket nyújtott át Prágában, amelyben a megvont határ kiigazítását kérte, tekintettel arra, hogy a határ megvonása nem történt teljesen a müncheni egyezmény szellemében. A csehszlovák kormány teljesítette a lengyel kormány határkiigazítási kívánságát és a lengyel megbízottal meghatározták a végleges csehszlovák-lengyel határt. Elhatározták, hogy az új határrendezést november 30-ig kell végrehajtani.

ták, hogy az új határrendezést november 30-ig kell végrehajtani.

Chalkovsky csehszlovák külügyminiszter Pappé prágai lengyel követtel végleges egyezményt kötött a határok megállapítása tekintetében. A szakértő bizottság november harmadikáig elkészíti a határkiigazítás tervét és ennek értelmében Maerisch-Osttau Csehszlovákia birtokában marad, ellenben átengedi a ski szempontjából alkalmas területeket, valamint a gerlachfalvi csucs körzetét. Az új határvonalat a Tatra folyó fogja képezni.

Az első hivatalos jelentés a bécsi tárgyalásokról

A Német Távirati Iroda jelentette délbén 12 óra 30 perckor:

— Ciano gróf olasz külügyminiszter délelőtt hosszabb tanácskozást folytatott Ribbentrop német külügyminiszterrel. A két államférfi megbeszélése annyira elhúzódott, hogy a fél 12 órára kitűzött értekezlet el kellett halasztani. A magyar küldöttség tagjai ennek következtében csak déli 12 órára kaptak meghívót a Belvedere palotába és akkorra meg is érkeztek. Ott Ciano gróf és Ribbentrop külügyminiszterek fogadták őket. A magyar küldöttség részére az egyik sarok-szalont bocsátották rendelkezésre. Ugyancsak külön szalont

nyitottak a csehszlovák delegáció tagjai számára.

A Német Távirati Iroda valamivel később a következő jelentést adta ki:

— A döntőbiróság ülésének előkészítése hosszabb időt vett igénybe, mint azt gondolták és ezért az ülés háromnegyedórás késéssel kezdődött. A magyar küldöttség tagjai valamivel 12 óra előtt szálltak gépkocsira az Imperiál szálló előtt, hogy a Belvedere-palotához haltsanak. A szálloda előtt nagyobb csoport verődött össze és a tömeg lelkesen megéljenzte a magyar államférfiakat. Ugyanekkor indult el a csehszlovák delegáció is és a két küldöttség

majdnem együtt érkezett a Belvedere elé. Déli negyed 1 órakor kezdődött meg a döntőbiróság ülése.

Ribbentrop döntőbirósági elnök megnyitó-beszéde

Ribbentrop külügyminiszter a következő szavakkal nyitotta meg az ülést:

— A birodalmi kormány nevében van szerencsém önöket Bécsben üdvözölni. Üdvözlöm elsősorban kiváló barátomat, Ciano gróf külügyminiszter urat, valamint a magyar királyság és a csehszlovák köztársaság küldötteit. A magyar királyság és a cseh köztársaság döntőbirósági ítéletet kértek hosszasan elhúzódó vitájuk, országuk határainak megállapítására. Az olasz és a német kormány e felhívásnak eleget tett és ezért összeültünk, hogy meghozzuk a döntést. Különös jelképes jelentőségűnek tartom, hogy éppen a Belvedere-kastélyban, Savoyai Jenő herceg egykori házában, aki kétszáz esztendővel ezelőtt Délkelet-Európa néneinek szabadságát, békéjét és igazságát biztosította, oldjuk meg ezt a nagyfontosságú kérdést. A mi feladatunk, hogy néprajzi alapon találjuk meg a két ország között a végleges határt és hogy az ezzel összefüggő kérdéseket rendezzük. A döntőbiróság határozata kötelező és végleges és ugy a cseh, mint a magyar kormány már elismerték magukra nézve a döntést. A két kormány álláspontja a megelőző tárgyalásokról már ismeretes, mindazonáltal indokoltnak tartom, hogy mind a két küldöttség részletesen teriessze elő adatait és bizonyítékait, hogy még egyszer mérlegelni lehessen minden felvilágosítást. Mielőtt azonban az érdekelt feleknek megadom a szót, felkérem önagyméltóságát, Ciano gróf külügyminiszter urat is, hogy adja elő mondanivalóját.

Ciano gróf felszólalása és a delegátusok vitája

Ezután Ciano gróf külügyminiszter mondott rövid beszédet és többek között a következőket jelentette ki:

— A fasiszta kormány nevében van szerencsém önöket a legbarátságosabban üdvözölni. Mindenekelőtt barátomnak, Ribbentrop külügyminiszter urnak a legőszintébb köszönetemet fejezem ki a szívélyes fogadtatásért, amelyben részesített. Jenő herceg e történelmi nevezetességű kastélyában. Amikor Olaszország elvállalta a döntőbirósági szerepet, azt tűzte ki feladatul, hogy fáradozásait siker koronázza és hogy a bécsi értekezleten Középeurópa új rendje és békéje felüldön ki annak az igazságnak alapján, amelyért az olasz fasiszta kormány mindig törekedett.

Ciano gróf külügyminiszter beszéde után az értekezlet elnökének Ribbentrop külügyminiszternek a felkérésére előbb Kánya Kálmán külügyminiszter, majd Teleki Pál gróf magyar közoktatásügyi miniszter ismertette a magyar álláspontot. Utánuk Chvalkovsky csehszlovák külügyminiszter szólalt fel. A tanácskozások azonban zárt ajtók mögött folytak és azok lefolyásáról semmiféle részlet nem szivárgott ki. A két küldöttség vezetőinek felszólalása után Ribbentrop külügyminiszter berekesztette az értekezletet. Délután negyed 3 órakor villásreggeli kezdődött a Belvedere egyik nagytermében. A villásreggeli az asztalfőn Seyss-

Inquart birodalmi helytartó ült. vele szemben Ribbentrop és Ciano gróf foglaltak helyet. Az olasz külügyminiszter mellett Teleki Pál gróf,

Jelentés a déli konferenciáról

A Német Távirati Iroda jelenti délután 16 óra 15 perckor: A döntőbíráskodás délelőtt lefolyt, üléseiről nem adtak ki semmiféle hivatalos jelentést. Csak annyit lehet tudni, hogy az értekezlet két óra után néhány percig tartott. A német és olasz külügyminiszterek beszéde után a magyar, majd pedig a cseh küldöttségek vezetői beszéltek és a döntőbírák nagy érdeklődéssel és figyelemmel hallgatták végig az előterjesztéseket. A szakértőket egyetlen esetben sem hívták be a tárgyalásra. Nem sokkal két óra után Ribbentrop megköszönte a delegációk részéről kapott felvilágosításokat és a tárgyalást befejezettnek nyilvánította. Kánya és Teleki gróf mindjárt ezután a magyar küldöttség szobájába szeltek, ahol Teleki a küldöttség tagjait és a szakértőket, akik őt körülvették, részletesen tájékoztatta a történekről. Kánya ezalatt az újságírók előtt mondotta el a déli ülés teljes lefolyását. Nem sokkal ezután kilőtt a tereméből a cseh küldöttség vezetője is, aki szintén a cseh delegációk szobájába ment. Rövid szünet után a két küldöttség tagjai villásreggelire ültek össze, amely délután 4 óráig tartott.

A déli tanácskozások befejeztével Kánya Kálmán külügyminiszter a Magyarország munkatársának azt mondotta, hogy az értekezleten mindenki előadta elvi álláspontját. Előbb ő maga, majd Teleki gróf, azután Chvalkovszky és végül Krno beszéltek. Lehet, hogy a magyar delegáció még ma éjszaka, vagy csütörtök reggel utazik haza.

A villásreggeli után, amely 4 óráig tartott, még feketét szolgáltak fel és a politikusok kisebb csoportokban tárgyalták a függő kérdéseket. A cseh küldöttek élükön Chvalkovszky külügyminiszterrel és Tiso dr.-ral izgatottan vették körül Ciano gróf s élénken magyarázták neki a csehszlovák delegáció álláspontját. Ugyanekkor Ribbentrop Volosin miniszterelnökkel folytatott megbeszélést. A döntő-

biróság tagjai, Ribbentrop és Ciano délután fél 5 óráig tartották meg tanácskozásukat.

Olasz körökben úgy tudják, hogy a magyaroknak átadandó területeket övezetekre osztják és körülbelül november 10-ig az egész terület átadják Magyarországnak.

A szlovák delegáció köréből származó hírek szerint Csehszlovákia három Szlovákia területén fekvő, de német lakosságú falut átenged Németországnak. Ezek a falvak eredetileg Magyarországhoz tartoztak, de nem terjedt ki rájuk a néprajzi alapon álló magyar igény és így a magyar törekvések között e három Pozsony környéki falunak visszacsatolása nem is szerepelt.

Délután fél 6 óra után ért véget Ribbentrop és Ciano megbeszélése. Háromnegyed hatkor a két külügyminiszter körsétára indult a Belvedere palotában, ahol a kiállított festészeti műrekeket tekintették meg. Ezalatt a tárgyalóteremben megkezdődtek a jegyzőkönyvek lejegyzése és az új határoknak a térképekre való berajzolása. Fél hét óráig nyolc hatalmas katonai fényszóróval tündéri kiváltságba helyezték a Belvedere palotát. Negyed órával később megérkezett Kánya Kálmán magyar külügyminiszter és kíséretének tagjai. A magyar küldöttséget dohnergéssel és katonai tisztelegéssel fogadták. A Belvedere palota előtt összegyűlt több ezer Bécsben lakó magyar lelkesen ünnepelte a külügyminisztert és társait. Néhány perc múlva a cseh delegáció tagjai is a Belvedere palotához érkeztek.

Őszi bevásárlásra

keresse fel

E I S E L E

textil és divatüzletét, Str. Metianu 2. sz.
Rendkívüli olcsó árak!

Göring Bécsben

A Temps szerint Göring vezértábornagy Bécsbe érkezését összefüggésbe hozzák a döntőbíráskodási tanácskozásokkal és az egyik hetilap értesülést közöl, amely szerint

Döntés területi kérdésekről

A döntőbíráskodás este 8 óráig tartott, amely végleg szabályozza a cseh-magyar területi kérdést. A jegyzőkönyv a következőképpen szól:

A magyar királyi és a cseh köztársasági kormányok felkérése alapján, valamint a német és az olasz királyi kormány 1938. október 30-án kötött jegyzéke alapján aláírt Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminiszter, valamint gróf Galeazzo Ciano, mint az olasz királyság és az etiopiai császárság külügyminisztere, Kánya Kálmán dr. magyar királyi és Chvalkovszky Ferenc dr. cseh köztársasági külügyminiszter urak jelenlétében megtartott megbeszélés után, mint döntőbírák a következőképpen döntöttek:

1. A csehszlovák állam részéről Magyarország átengedendő területét térképen jelölték meg. A határok helyszíni megvonása magyar-cseh bizottság útján történik.

2. A Csehszlovákia által átengedett terület kiürítése 1938. november 5-én kezdődik és 1938. november 10-én végződik. A kiürített helyek megszállása, valamint egyes szakaszok átadásának módjait magyar-cseh bizottságnak kell határozottan megállapítani.

3. A cseh kormány gondoskodni tartozik, hogy az átengedett területek rendes állapotban kerüljenek átadásra.

4. A területek átengedésevel kapcsolatosan adódó kérdéseket, így különösképpen az állampolgárság és opció kérdését magyar-cseh bizottságnak kell rendezni.

5. Hasontólképpen magyar-cseh bizottságnak kell rendeznie a cseh területen maradó magyar nemzetiségű egyének és az átengedett területeken levő nem magyar nemzetiségű egyének közelebbi helyzetét. Ez a bizottság fog különösen intézkedni arról, hogy a pozsonyi magyar nép-

Németország hatalmas mezőgazdasági érdekközösség létrehozására készül Magyarországra, Jugoszlávia, Románia, Bulgária, Törökország, Görögország és Csehszlovákia részvételével.

csoport ugyanolyan elbánásban részesüljön, mint az ott lévő egyéb népcsoportok.

6. Amennyiben a területek Magyarországnak való átengedése által Csehszlovák részére gazdasági és forgalomtechnikai hátrányok és nehézségek keletkeznek, a magyar királyi kormány tartozik minden lehető elkövetni ezen hátrányok és nehézségek kiküszöbölése végett a cseh kormánnyal együttesen.

7. Amennyiben a határozatok végrehajtása tekintetében nehézség, vagy kétség támad, a két kormány közvetlen tárgyalások során egyezzen meg. Ha ilyen módon nem tudnak végleges megállapodásra jutni, a német és a királyi olasz kormány elé terjesztik a kérdést döntés végett.

Kelt Bécsben, 1938. november 2.

JOACHIM RIBBENTROP s. k.

GALEAZZO CIANO s. k.

A fenti jegyzőkönyv szerint tehát Magyarország a következő jelentősebb városokat kapja vissza:

Kassa, Ungvár, Munkács, Losonc, Léva és Érsekújvár.

Salkovszky Jenő Ipolytársaság kormánybiztos

Budapestről jelentik: A magyar kormány Ipolytársaság kormánybiztosává dr. Salkovszky Jenő ügyvédet, a szlovákiai tartománygyűlés volt egyesült magyarpárti tagját nevezte ki. A kinevezés Ipolytársaság lakossága körében általános örömet és meglepetést keltett. Itt említjük meg, hogy Ipolytársaság városának a magyar állami életbe való bekapcsolódása teljes rendben folyik. A helyükön maradt szlovákiai bankfiokok eddigi tisztviselőikkel rendben dolgoznak, sőt valamennyi helyben maradt szlovák tisztviselő rendes munkakörében megmaradt.

Karmasin nevezte ki a ruszinszlovák német kisebbségek miniszterévé

Ungvár. (Rador.) A ruszinszlovák miniszterelnök Karmasin képviselőt nevezte ki a német kisebbségek miniszterévé. Karmasin képviselő a szlovák kormány német kisebbségi minisztere is.

Prága. (Rador.) A Cesko Slovo jelentése szerint Karmasin miniszter, a német nemzeti párt végrehajtás bizottsági ülésén heves kirohantást intézett Magyarország ellen s követelte, hogy a Magyarországon élő német kisebbségeket ugyanolyan jogokban részesítsék, mint amilyeneket azok Csehszlovákiában élveznek.

Paul Reynaud az új francia pénzügyminiszter

Párisból jelentik: A keddi délutáni minisztertanács után bejelentették, hogy Paul Reynaud átvette a pénzügyminisztérium vezetését s este negyed kilenc óráig már hivatalos nyilatkozatot tett, amely szerint őt napi haladékokat kért arra, hogy a helyzet mérlegét megállapítsa és az adatok beszerzése után teszi meg a javaslatát. Az már leszögezve, hogy a frank aláértékelése nem jöhet szóba.

A francia kormány kebelében történt változások után Daladier miniszterelnök, Paul Reynaud pénzügyminiszter és Marchandau belügyminiszter a köztársasági elnökkel jelentek meg. A két új miniszter letette az esküt. Tegnap este 23 óra 30 perckor a francia kormány tagjai rövid minisztertanácsot tartottak.

A kedden délután megtartott minisztertanács után, amelyen Marchandau pénzügyminiszter és a kormány több tagjai között izgalmas vita keletkezett a kormány pénzügyi programja tekintetében, Sarraut a következő nyilatkozatot tette:

— A hétfői és keddi minisztertanácsban Marchandau kifejezte azt az óhajtát, hogy le akar mondani. Daladier miniszterelnök kérésére elhatározta, hogy tovább működik a kormánnyal, azonban tárcát cseréli Reynaud igazságügyminiszterrel.

Modern ebédlő, háló- és kombinált szobák

Budacsek butorizületében
Str. Metianu 14.

A Victoria szálloda egyik szobájának ablakára felakasztotta magát Schlagetter dr. szatmári ügyvéd

Szatmár. Megdöbbentő öngyilkosság történt a szatmári Victoria szállodában. Dr. Schlagetter Bálint közismert ügyvéd, aki évtizedekig lakott Szatmáron, majd ügyvédi irodáját átköltöztette Erdőd községbe, hétfőn délután a szatmári Victoria-szálló egyik szobájának ablakvasára felakasztotta magát és meghalt. Schlagetter dr., aki az utóbbi időben rendkívül szűkös anyagi körülmények közt élt, bucsulevelet hagyott hátra, amelyet az ügyészségnek címezett.

CORSO: 3 mérs. helyárak, 5, 7.15 és 9.15.

Ma premier!

A 8-ik világszínház! A METRO GOLDWYN idei grandiózus filmje!

ELEANOR POWELL

NELSON EDDY

HAJMÁSSY ILONA

— R O Z A L I E —

Eddig még sem filmen, sem színpadon nem láttott szédületes kiállítás, 4.000 táncosnő, mint az „Ezerégyéjszaka” tündéri álma. 500 cigány és tatár táncosnő exotikus táncokat lejtene. 30.000 kosztüm és 4.000 szereplő. Jegyelővét d. e. 11 órától. Telefon: 2065.

Íróasztala mellett meggyilkolták dr. Böszörményi Emilt Nagyváradon

Három fiatalember előre megfontolt szándékkal követte el véres tettet
Megindult a vizsgálat a gyilkosság indokainak
felderítésére

Nagyvárad, Vakmerő gyilkosság történt az elmúlt este Nagyváradon, ahol a város szívében lévő szociáldemokrata párhelyiségben, a Duca-ucca 3. szám alatt,

egy fiatalember egyetlen golyóval agyonlőtte dr. Böszörményi Emil ügyvédet, az egykori nagyvárad szociáldemokrata párt elnökét, a szakszervezetek vezetőjét. Dr. Böszörményi Emil gégején hatolt át a gyilkos golyó, amely a szerencsétlen embert azonnal megölte.

A gyilkosságról — helyszíni jelentésünk nyomán — az Aradi Közlöny a következőkben számol be:

A nagyvárad szociáldemokrata párhelyiségbe, amely a párt megszűnése után egyszerű klubhelyiséggé alakult át, szerdán néhány munkanélküli munkás ment fel, hogy szórakozással töltsék el az időt. Amikor besötétedett és villanyt akartak gyújtani, kiderült, hogy rossz a villanyvezeték. A helyiség gondnoka ekkor elmondotta, hogy a délelőtti órákban három fiatalember jelent meg a klubhelyiségben, akik villanyszerelőknek adták ki magukat és foglalatosságnak kezdtek a vezetékkel. A helyiségben tartózkodók a villanyvezeték elromlását ezzel a munkával hozták összefüggésbe és ezért nyomban értesítették dr. Böszörményi Emilt, a szakszervezetek vezetőjét, hogy intézkedjék a villanyvezeték megjavításáról. Böszörményi dr. csakhamar meg is érkezett a helyiségbe és néhány munkással együtt megállapították, hogy

a vezetékkel valaki elvágta.

Böszörményi dr. ekkor íróasztalához ült és petróleumlámpát gyújtott, majd intézkedett, hogy mielőbb szerelők érkezzenek a helyiségbe.

Néhány perccel ezután két fiatalember lépett a szobába. Az egyikük az ajtóban megállt, míg a másik az íróasztalhoz lépett, levelet vett elő a zsebéből és ráköszönt az ügyvédre:

— Jóestét kívánok!

— Jóestét — válaszolt, az ügyvéd — mit óhajt?

— Olvassa el a levelet, majd megtudja! — hangzott a fiatalember felelete.

Böszörményi dr. átvette a levelet, de előválni már nem volt ideje, mert

a fiatalember revolvert rántott elő és közvetlen közről rálőtt a szerencsétlen emberre.

Mindez néhány másodperc alatt játszódott le. Böszörményi gégejébe hatolt a golyó és véresen fordult le a székről, ugyanakkor a merénylő elhúta a petróleumlámpát és a sötétben, az ajtóban maradt társa által fedezett kijárat felé menekült.

A szobában zavar támadt és néhány munkás, aki magához tért ijedségből, nyomban a menekülő után rohant.

A bejárat előtt utólráltek a merénylőt és pillanatok alatt sikerült is ártalmatlanná tenni. A társa, mint később kiderült, egy harmadik cinkosa, aki az uccán várakozott, elmenekült.

A munkások először orvost hívtak, majd pedig a rendőrséget értesítették. Az orvos azonban csupán szomorú kötelességének tehetett eleget: a beállott halált állapíthatta meg, amely a revolverlövés után néhány perccel már bekövetkezett.

A rendőrség a legnagyobb eréllyel kezdte meg az elfogott merénylő kihallgatását. Kiderült, hogy Andor Nicolaenak hívják, 26 éves villanyszerelő. Az elfogott, kihallgatásának első percében kijelentette, hogy nem politikai okból követte el tettetét, hanem

személyes bosszu vágya miatt ölte meg Böszörményi Emilt.

Elmondta, hogy az ügyvéd, amikor még városi tanácsos volt, elbocsátotta édesapját a villanygyár kötelékéből, ahol munkás volt és most nemrégiben őt is Böszörményi Emil dr. intervenciójára tették munkanélkülivé. A merénylőtársaira vonatkozóan minden felvilágosítást megtagadott.

A rendőrség ezen az alapon indította meg a vizsgálatot, azonban az már az első percekben kiderült, hogy

Andor Nicolae nem mondott igazat. A személyes bosszu, amelyet vallomásaiban említett, csupán kifogás volt és az igazi okot most keresi a rendőrség.

Annyi azonban már csaknem bizonyos, hogy Andor Nicolaet és társait nem személyes bosszu vezette, amikor Böszörményi Emilt megölték.

Szerdán különben lejátszották Andor Nicolaet az egész merénylet lefolyását, a rendőrség és a sajtó képviselői előtt. Itt derült ki, hogy

Andor és társai voltak azok, akik a helyiségben, mint villanyszerelők megjelentek és ennek ürügye alatt elvágta a vezetékét, hogy ezzel is elősegítsék tervüket.

Este azután, amikor hárman megjelentek a helyiségnél, egyik társa a kapuban, az uccán állt

ELEGÁNS

FINOM,
MÉGIS OLCSÓ

DIVA

MODELLHÁZ
MINORITA-PALOTA

VALAMENNYI

KABÁT
BUNDA
RUHA

CONSUM-

INLESNIREA MODELLE

„Sivatagszakasz“ a lengyel-román-eszt és a szovjet határok mentén

Sohasem látott méretű védelmi erődítményvonalat tervez a Szovjet nyugati határainak védelmére

London. A londoni vezető lapok a Reuter-ügynökség washingtoni tudósítójának azt a szenzációs értesülését közlik, miszerint Oroszország nyugati határain még nem látott méretű erődítményvonalat építenek. A szovjetkormány — amint azt a Reuter tudósítója jelenti — attól tart, hogy Németország már a közeljövőben támadást intéz Ukrajna ellen. A legfelsőbb szovjet hadvezetőség most egy olyan védelmi tervet dolgozott ki, amely megakadályozza egy esetleges támadó szándéku hadsereg felvonulását.

A szovjet védelmi terv leglényegesebb pontja egy hatalmas „sivatagszakasz“ létesítése, amely Esztország, Lengyelország és Románia határaival párhuzamosan vonulna el. Az úgynevezett „sivatagszakaszban“ a szovjet kormány tönkretenne mindenféle iparvállalatot, felrobbantná a vasúthálózatot és járhatatlanná tenné az országutakat. Az ebbe a szakaszba eső városokat és falvakat vagy teljesen elpusztítanák, vagy pedig a vörös hadsereg állomáshelyeiké használnák fel.

A „sivatagszakaszon“ túl egy hatalmas erődítményvonalat készül építeni a szovjet kormány a francia Maginot-vonal mintájára. Az erődítményvonal mögött a vasúthálózatot megsűrűsítik, azonkívül számos repülőteret, ka-

szárnyát építenének. Az értesülés szerint ezt a védelmi vonalat később Perzsia és Afganisztán határáig kiépítenék.

Az angol kormány megvette egy aradi származású mérnök találmányát

Londonból jelentik: Az angol légügyi miniszterium 8750 fontért megszerezte az elővételi jogot az aradi származású Asboth Oszkár magyar feltaláló szélmalom-repülőgépeinek katonai változatára.

URANIA Premiermozgó Tel.: 12-32.

Oriási siker!

DEANNA DURBIN

második világfilmje:

Szívek csalogánya

erdélyi premierén!

Az éltető, a mindig mosolygó, örök ifjúság és az isteni muzsika csodálatos filmre meke!

Partnere: HERBERT MARSHALL.

Rendezte: HENRY KOSTERLITZ

A tolongások elkerülése végett kérjük a pontos megjelenést!

fedezetül, míg a másik a belső ajtónál próbálta a merénylő szökését elősegíteni. A tervnek ez a része azonban már nem sikerült.

A meggyilkolt Böszörményi Emil dr. 43 éves volt. Mint főhadnagy végigharcolta a világháborút, Németországban tanult jogot és ott ismerkedett meg a mérsékelt szociáldemokrata eszmékkel. Ő alakította meg Nagyváradon a szociáldemokrata pártot, amelynek ügyésze, majd elnöke lett és a városi tanácsban is mérsékelt képviselője volt elveinek. A haladószerű ügyvéd teljesen vagyontalan volt és most a merénylet után is egy háborúból származó cigarettatárcát, valamint hatvan-hetven lei aprópénzt találtak a zsebeiben, ami egész vagyona volt. Egyetlen testvére volt, a nála fiatalabb Blum József banktisztviselő.

A gyilkosság áldozata mindig önzetlenül harcolt pártfogoltjainak érdekeiért és ezért Nagyváradon nagy tiszteletnek örvendett.

Temetése csütörtökön délután fél három órakor lesz Nagyváradon.

A gyilkosság ügyében folyó vizsgálatot Petrutia csendőrezredes vezeti, aki igen nagy eréllyel és a rendőrség teljes apparátusának megmozgatásával azon fáradozik, hogy világosságot derítsen a merénylet minden részletére s mielőbb leleplezze a gyilkosság másik két tettes-társát is.

*

Itt írjuk meg, hogy körülbelül két esztendővel ezelőtt

már megkíséreltek egy merényletet Böszörményi dr. ellen a nyílt uccán.

Akkor is revolverrel támadtak az ügyvédre, akinek azonban sikerült a közeli Mercur-nyomdába menekülnie, ahonnan nyomban értesítették a rendőrséget telefonon és a helyszínre érkező detektíveknek kellett megvédeniük Böszörményi Emil dr.-t. A merénylők elmenekültek és a gyilkossági kísérlet hátterét mindezekig nem sikerült tisztázni.

Magyar népiskolát avatott Purgly László evangélikus egyházkerületi főfelügyelő Alszezen

Varga Béla dr. unitárius püspök köszönőlevele Frint Lajos aradi evangélikus püspökhöz — Kétnapos egyházkerületi közgyűlés lesz Aradon

Ismeretes, hogy a közelmúltban országos arányú ünnepségek keretében avatták fel Kolozsváron dr. Varga Béla unitárius püspököt. A nagyszabású ünnepségeken az aradi magyar ág. hitv. evangélikus egyházkerület szuperintendense, Frint Lajos egészségi állapota miatt személyesen nem vehetett részt, éppen ezért az ő képviselőjében Járosi Andor kolozsvári evangélikus lelkész jelent meg az avatáson. De az aradi egyházkerület is szükségesnek látta, hogy képviselőt küldjön az unitárius püspök avatási ünnepségeire: Purgly László földbírtokos, egyházkerületi főfelügyelő és Materny

Katolikus Bál

Gyula főesperes külön tisztelegő látogáson jelent meg dr. Varga Béla unitárius püspök előtt.

Dr. Varga Béla, az újonnan felavatott unitárius püspök, levélben köszönte meg az aradi ág. hitv. evangélikus egyházkerület rokon-szeny-megnyilvánulásait. Az új unitárius püspök köszönő levele most érkezett meg Aradra. Dr. Varga Béla püspök köszönő levelében abbéli reményét juttatta kifejezésre, hogy a két protestáns egyház áldásos működése és együttélése a jövőben is nemcsak tovább tart, hanem megerősödik.

Itt írjuk meg, hogy a romániai Evangélikus Egyházkerület közgyűlését november 15—16-ikán tartják meg. E közgyűlésen tárgyalják meg majd az összes hitéleti kérdéseket. A romániai Zsinatpresbiter Agostai Hitvallású Evangélikus Egyházkerület ezévi tárgysorozata:

Első nap: 9 órakor segélyző intézeti ülés. 10 órakor egyházkerületi törvényszék, 11 órakor egyházkerületi számvevőszéki ülés. Délután 3 órakor előértekezlet. 6 órakor közös vacsora a Nőegylet helyiségében. Este 8 órakor műsoros vallásos est a templomban.

Második nap: Istentisztelet és urvacsora előző meg a 10 órakor kezdődő egyházkerületi közgyűlést, amelyet délután 3 órakor folytatnak. A közgyűlés során megtárgyalják az ösz-

szes hitéleti kérdéseket, iskolaügyeket, a szórványok ügyét, a gyülekezetek vagyoni állapotát és a különböző hitbuzgalmi és társadalmi egyesületek ügyeit is.

Tudósítónk jelentése szerint Purgly László egyházkerületi főfelügyelő Frint Lajos szuperintendens képviselőjében egyébként a vasárnap nap folyamán résztvevő a hétfalusi magyar népiskola felavatásán. Az alszezi evangélikus egyházkerület egy esztendői kitartó munkával korszerű betonépítményt emeltetett a régi roskatag iskola udvarán, ahol száz magyar anyanyelvű gyermeknek biztosítottak oktatást. Az iskolaavatási ünnepség szónoka Nikodémusz Károly brassói főesperes volt. Az ünnepség alkalmával elhangzott beszédek során hangsú-

November 19.

lyozták, hogy az iskola felépítését a csángók áldozatkészsége tette lehetővé: az iparosok in gven szakmunkát, a kőművesek és napszámosok egy-egy heti ingyen munkát ajánlottak fel. Az asszonyok és lányok csoportonként a tisztogatás munkáját végezték.

A templomi szertartás után a község népe, mely az ünnepségre felöltötte az ősi ruhákat, az iskola udvarára vonult, valóságos csángó „gyöngyösbokrétá” gyönyörködtette az ünnepség résztvevőit. A megható ünnepség egyházi áldással zárult.

**ÖSSZEL ARRA
ÉBREDÜNK, HOGY**

STAR

SÁNDOR

cipő, hó- és sárcipőre van szükségünk

aradi lerakatában
jót — olcsón kapunk

cipőárúház, Bulev. Regele Ferdinand 11. szám

Pénteken hirdetnek ítéletet a Feldmессzer- tesivérek ügyében

Egy esztendővel ezelőtt történt tüzeset következményeit tárgyalta szerdán az aradi törvényszék. A Feldmессzer-testvérek a múlt év elején kibéreltek két helyiséget Aradon, hogy ott paprika és keményítőgyárat rendeznek be. A várak meg is kezdtek működésüket, de november 16-án a paprika-száritóban tűz ütött ki. A helyiségben tartózkodó öt a városba szaladt, hogy a tulajdonosokat értesítse, majd azokkal együtt kocsin siettek a főkönyvelő lakására, aki a száritó kulcsait őrizte. Mire kiértek és a tűzoltóságot is értesítették, tetemes kár árán sikerült csak a tüzet lokalizálni. Néhány hónappal később a keményítőgyárban támadt tűz és itt még nagyobb károkat okozott. A Budapestről lehvott tűzszakértő, aki a biz-

tosítótársaságok részére állapította meg a tűz keletkezésének okát, kijelentette, hogy a keményítő öngyulladás okozta a tüzet, de a hatóságok ennek ellenére eljárást indítottak az ügyben.

Kihallgatták Bulla háztulajdonost, aki a Feldmессzer-fivérekre terhelően vallott a tüzeset ügyében. Az eljárás során több gyanús motívum merült fel és ezért az akkori vizsgálóbíró, Alexandrescu Alexandru vádiratot is adott ki a Feldmессzer-testvérek, valamint Schnitzer Alfréd, a biztosítótársaság aradi megbízottja ellen. Az utóbbi úgy került vádlottként az ügybe, hogy a hatósági vizsgálat ellenére kifizette a biztosítás összegét és a maga részéről elébe vágott a hatósági megállapításoknak.

A tárgyaláson a vádiratból az is kiderült, hogy a paprika gyárat Feldmессzerék 7000 leierért vették Nagyszentmiklóson, míg a keményítőgyárat 120 ezer leierért. Mintegy 50 ezer lett fektetve bele a két vállalkozásba, de néhány hónap múlva mégis 870 ezer leire biztosították a két gyártelepet. A törvényszék kihallgatta Feldmессzer Lajost és Mátyást, a tulajdonosokat. Epstein Béla főkönyvelőt és néhány tanút. Feldmессzerék részletes vallomásaikban kifejtették, hogy az öngyújtogatás vádja magától megdőlt, hiszen a szakértők bebizonyították, hogy mi okozta a tűzveszedelmet. A törvényszék az ügyben pénteken ítéletet.

Német különítmények romániai látogatása

Bucuresti. A fővárosi Timpul értesülése szerint a hét folyamán gazdasági, katonai, művészi és nevelésügyi német különítmény érkezik az országba. Hétfőn már megérkezett Bucurestibe a német kereskedelmi bizottság, amelynek vezetője: Clodius, a német külügyminisztérium gazdasági ügyosztályának irányítója. Pénteken Constantába érkezik az „Emden” német cirkáló, amelynek százfőnyi legénysége meglátogatja a fővárost. Vasárnap a hitlerista német ifjusági szervezetek kiküldöttjei látogatják meg a fővárost.

Fehér Keresztben

„A területi terjeszkedésnél jelentősebb a kulturális imperializmus”

A román földrajzi társaság érdekes közgyűlése
Maria királyné emlékének adózott

Bucuresti. A román földrajzi társaság tegnap tartotta közgyűlését, amelyen Mehedinți professzor elnöki minőségben ismertette a legutóbbi nemzetközi események földrajzi vonatkozásait. Kiemelte a geo-politika és földrajzi gazdaságtudományok nagy fontosságát. Hangzottatta, hogy a területi terjeszkedésnél jelentősebb a kulturális imperializmus.

Nicolau professzor felvázolta tervét a Cernavoda és a Fekete-tenger közti csatornára vonatkozóan.

Tzigara Samurcas professzor a földrajzi társaság főtákará felelevenítette Maria királyné alakját és azt indítványozta, hogy a társaság volt díszelnökjének művét, amely az „Országom” (Tara Mea) címet viseli, adják ki. A közgyűlés egyhangulag elfogadta az indítványt, majd kegyelet jeléül, pár pillanatig néma csendben adózott a királyné emlékezetének.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika,
Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia,
Ausztália és Hollandiáiba

Tengeri utazások

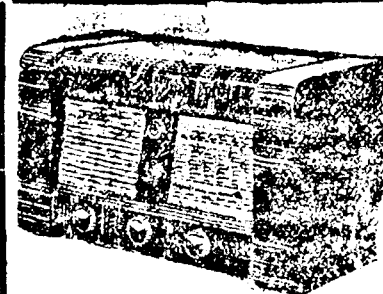
Iskélletes üdülést és sok örömet nyújtanak!
Földközi-tengeri utazások tavasszal és
ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szi-
geti utazások, Nyugatindiai utazások,
Világkörüli utazások, Utazások Afrika
körül valamint olcsó tengerentúli
tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a
Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőtől:

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

GRAETZ-RÁDIO

A csúcsteljesítményű világ-vevő
40 % árammegtakarítással

A márkás rádiók koronája. Utánozhatatlan tökéletes hang.
Zöreijmentes vétel. Óriási üvegskálával legegyszerűbb a kezelése
HALLGASSA MEG MINDEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

HAMMER ZSIGMOND és FIA Arad, Bulev. Regele Ferdinand 27.
TELEFON 18-47.

TISZA ISTVÁN GRÓF TRAGÉDIÁJA

1918. őszén sok puskalövés dördült el Budapesten, sok jegyverdörrenés zaja és visszhangja riasztotta a csendet és nyugalmat amire vágyódott a háborútól hájszott emberiség. A sok lövés közül azonban egyik sem volt olyan súlyos következménye, mint azoknak, amelyek az estebe hajló, borús és barátság-talan őszi estén a Hermina-ut 35-ös számú villájában leverték gróf Tisza István, volt magyar kormány-elnököt, Magyarország politikai életének kimagasló egyéniségét s ezzel olyan szellemi, öröksejű férfi-től fosztották meg Magyarországot, akinek személye döntőjelentőségű lehetett volna az események további folyása során.

Az alábbiakban közölt cikk két évtizedes tudósítás a szomorú, súlyos eseményről úgy, ahogyan az Aradi Közlöny akkori budapesti tudósítója az eseményeket látta, megtudta és megörökítette. A beszámoló különben a következőket tartalmazza:

„Gróf Tisza István megöletéséről a következőket jelentik: A Hermina-ut 35. szám alatt levő villa tégnap délelőtt hét tizenegy óra tájban egy hadnagy és egy polgári ruhába öltözött férfi kért bebocsátást. Dömötör László szolga fogadta őket és megkérdezte, hogy mit ohajtanak. A civil ezt mondta:

— A kegyelmes urral szeretnénk beszélni!

A szolga elment és bejelentette a látogatókat, akik egy perc múlva bent voltak gróf Tiszánál. A civilruhás így szólt Tiszához:

— Uram, ön rejtegeti azt a gaz ügyészt, aki engem elítéltetett?

— Dehogyan kérem, — felelte Tisza, — hogy gondolnak ilyet?

A két látogató erre elment, Nyilvánvaló, hogy csak azt akarták kikélni, hogy Budapesten van-e Tisza? Délután negyed négy órakor ebédhez ült a család. A házigazdán kívül az asztalnál felesége, továbbá báró Radvánszky Béla, Tisza rokona és háziórvosa, valamint unokahuga: gróf Almássy Denise ültek. Öt óra tájban volt vége az ebédnek s utána Tisza visszavonult a félelemesen lévő dolgozószobájába. A villa szoszedságában húzódó töltesen negyed hat óra felé nyolc katonák jött át és bement a villába. Felmentek a hallba, amelyből közvetlen nyílt az ebédlőszoba ajtaja. Dömötör szolga volt itt és megkérdezte a katonákat, hogy mit akarnak?

— A kegyelmes urral akarunk beszélni — mondták ezek.

A szolga rosszat sejtett és azt mondta:

— Majd megnézem, itthon van-e?

Rögtön szavába vágta:

— Tudjuk, tudjuk, hogy itthon van!

Gróf Tisza nyilván a beszélgetés zajára megjelent a hallba nyíló nagy ajtóban és az ott tartózkodó négy katonától — másik négy a folyosón maradt, — megkérdezte, mit akarnak? Tisza mögött néhány lépésnyire felesége és Almássy komtesz állottak. A kérdésre — felelet helyett — egy 30—32 éves szőke katonára rászólt Tiszára:

— Mi van a kezében?

— Revolver, — felelte Tisza, — maguknak is puská van a kezükben.

— Tegye le a revolvért, — mondtotta a katonák.

— Előbb tegyék le maguk is a puskát!

A katonák engedelmeskedtek ugyan a felszólításnak, de az egyik megszólalt:

— A hölgyek menjenek el! Félre innen!

— Nem megyünk el, itt maradunk — mondták a grófnők, mire a katonák újból rájuk szólt:

— A hölgyek menjenek el!

Amikor Tisza grófné és Almássy komtesz erre sem távoztak, a katonák ismét Tisza István felé fordult és ezeket mondták:

— Tegye le a revolvért!

Gróf Tisza István a zongora mellett álló kisasztalra letette a fegyvert és előre téve egy lépést, kemény hangon kérdezte:

— Nohát mit akarnak?!

Erre az egyik katonák, egy barna fiatalember, így szólt:

— Maga az oka az egész háborúnak! Milliók hiába haltak meg és pusztultak el!

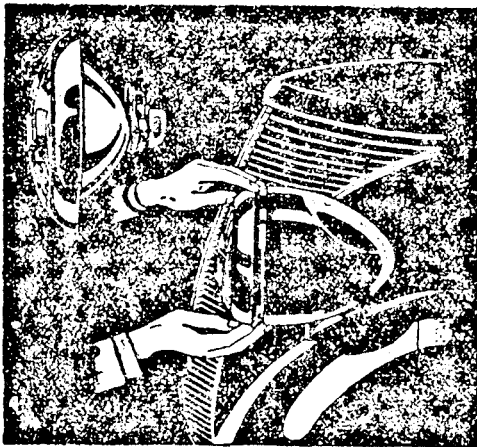
— Én tudom, — mondtotta Tisza, — hogy milliók veszttek el. Nekem fáj ez legjobban, de én nem vagyok oka ennek.

Az egyik katonák újra a grófnők felé fordult azzal a felszólítással hogy hagyják el a szobát, mire ezúttal is határozott elutasító választ kapott. Eközben tovább folyt a vita és az egyik katonák hangosan kiáltotta:

— Maga az oka az egész nyomorúságnak! Maga hozta a háborút! Most van a leszámolás órája!

Ebben a percben eldördültek a fegyverek. Az egyik golyó Tisza jobb mellkasán furódott be és testének baloldalán jött ki, miközben alkalmasint

NAGYOBB VILÁGOSSÁG

BOSCH fényező tükrökkel
keves pénzért:
utolérhetetlen teljesítmény!

Az eredeti amerikai tükrök behelyettesítése. BOSCH fényező tükrökkel — amely munkát pár perc alatt, csekély költséggel végrehajtható — jelentékenyen emeli fényezőjének világító erejét. Ez az átszereles nagy mértékben lecsökkenti az éjszakai utazás veszélyeit. A BOSCH fénytűkőr erős-de nem vakító-fényt ad. Kérje az Ön kocsija számára megfelelő tükröt.

LEONIDA & Co. és fiókjai-nál és az ország összes szaküzleteiben.

a szívet is érintette. Ugyanez a golyó Almássy grófnőt fülén és orrán könnyebben megsebezte. A második lövés Tiszát lágyékon érte. Ahogy a lövések eldördültek, Tisza összeesett. A földön fekve ezt mondta:

— Megöltek... Végem van... Ennek így kellett lennie...“

*

Néhány gróf Tisza István emlékének ezévből is kegyelettel adóztak, mindazok, akik tudják: mit jelentett hazája számára ez a nagyszerű ember. Halálának huszázas fordulója már szinte történelmi emlék erejével hat, mert az időközben eltelt husz év valóban történelmi események jegyében zajlott le. A vád, hogy ő is a háború főokozói között volt, tragikus elhullása után már az első években lefoszlott róla és ma már történelmi tényként tudja az egész világ, hogy Tisza István gróf azon kevesek egyike volt, akik teljes erejükkel küzdöttek a

**NŐI KABÁT
DUNDA**

MINT MINDIG
MOST IS

FORTUNA

NŐI KONFEKCIÓBAN, ARAD
PIATA AVRAM IANCU 1. SZÁM

**A LEGJOBB
LEGOLCSÓBB**

CONSUM
IN LESNIRE A

háború réme, majd pusztítása ellen. Gróf Tisza István államférfiúi nagyságának méreteit, politikai hitvallásának maradandóságát azóta sem halványították és nem kisebbítették az elmúlt évtizedek és a tovaszálló évek csak a perspektívát szélesítik, melyből egyre hatalmasabb arányokba bontakozik ki e nagy magyar államférfi egyénisége az utókor szeméi előtt.

**NATHA
HÜLES**

ELLEN

**NEVRALGINE
JURIST**

Marinescu egészségügyi miniszter váratlan látogatást tett Aradon

Előkelő vendége volt szerdán Aradnak. Csak nem egész napon át Aradon tartózkodott **Marinescu** dr. tábornok, egészségügyi miniszter és kísérete. Az egészségügyi miniszter váratlanul érkezett Aradra a reggel 9.45 órakor érkező gyorsvonathoz csatolt szalonkocsijában. Az ellenőrző körutra érkezett **Marinescu** dr. tábornok, egészségügyi miniszter minden előzetes bejelentés nélküli inspekciójáról hivatals sem tudott előzőleg és ezért a miniszter és kíséretének szalonkocsiját lekapcsolták a gyorsvonat szerelvényéről, majd **Marinescu** dr. kíséretével elhagyta a vagon és előbb Aradon, majd a megyében tartott egészségügyi ellenőrzéseket.

Délben **Marinescu** dr. tábornok, egészségügyi miniszter szük körben szalonkocsijában fogasztotta el ebédjét, amelyet a **Mohor-étteremből** szolgáltatott fel neki. A szalonkocsiban a minisztert meglátogatta **Dobriceanu** Mihail ezredes, Arad vármegye prefektusa, akivel a miniszter szívélyesen elbeszélgetett. Az aradi és a megyei egészségügyi szemle az esti órákban fejeződött be, majd **Marinescu** dr. kíséretével együtt szalonkocsijába szállt és este 9.24 órakor elutazott Aradról.

Lord Runciman szerepe az átszervezett angol kormányban

London. A Times foglalkozva a kormány átszervezésével megállapítja, hogy Sir Anderson számára annak dacára, hogy főnecsetőre neveztek ki, lehetőség nyílik a polgári védelemmel kapcsolatos kérdések kezelésére. Lord Runciman rendkívüli értékű tapasztalatokat hoz a kormányba, különösen ami a középeurópai kérdéseket illeti. Közreműködése biztosra vehető a külpolitikát és a védelem beszerzését illetően.

Készül az ügyvédtörvény módosítása

Bucurestből jelentik: Az ügyvédszövetség vezetősége foglalkozott azokkal a tervezett módosításokkal, amelyeket az ügyvédtörvényen kívánnak végrehajtani és amelyek ellen különböző kifogások merültek fel. A vezetőség elhatározta, hogy nem vesz figyelembe a különböző közbenjárásokat és ennek megfelelően folytatták a módosító törvénytervezet megvitatását. Most már véglegesen elfogadták az ugynevezett „plafon” létesítésének gondolatát, amellyel az utánpótlás újemét és módját kívánják szabályozni. Elvben elhatározták azt is, hogy a fiatal ügyvédek gyakorlati idejét egy évről két évre növelik a jogtudomány doktori számára és két évről három évre emelik az egyetemen jogvégzett ügyvédek viszonylatában. Összeírhatatlanságként kezelik az új törvény értelmében a román nyelv írásban és szóban való tökéletes tudásának hiányát is. Még egy érdekes újításra készül a szövetség a módosító törvénytervezet keretén belül, nevezetesen, hogy az ügyvédek csak önálló működésük ötödik évének betöltése után vihetnek ügyet az ítéletábra, vagy a semmitől elöl.

ARADI KOZLÖNY

Telefon: 11-31. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévre... 210 lei
Havonta... 420 || Egy hónapra... 70

Mi lesz 1939-ben?

Privat Maurice a neve Franciaország legtekintélyesebb jóvendőmondójának. Kijelentésének nagy súlya van, hiszen neki, mert ő volt az, aki az 1938. évre kiadott jóvendőléseiben a többiek között ezt mondotta: „1938. március 10-én Hitler kancellár nagyot fog az asztalra ütni és döntő elhatározás születik meg benne”. Ismeretes, hogy 1938. március 10-én ment el Berlinből az ultimátum Bécsbe és ezt nyomon követte a német hadsereg bevonulása. Ezt a franciák nem felejtik el, miért is nagy kíváncsisággal várják, hogy miket fog Privat jóslni 1939-re. A várt esemény most be is következett.

Ime, szemelvények a jóvendőlésekből:

Franciaországban a többség elégedetlensége sokra várt kelt, a tőzsdén nagy spekulációk lesznek. A kormányban változás áll be, rémhírek kerülnek forgalomba, az élet megdrágul, szociális zavarok mutatkoznak. Különösen izgalmas napok lesznek: április 20., június 14., szeptember 5., december 14. Május 21-én, július 6-án és november 21-én háborús hírek ilyesztetik a lakosságot. Komoly kenyértörésre azonban nem fog sor kerülni.

Németország a gyarmati kérdésben bizonyos engedményeket fog kapni Franciaországtól, de ez még nem látszik bizonyosnak. A nemzeti szociális államrend változatlan.

A spanyol háborúban 1938. december elején a szembenálló felek hajlandók lesznek békét kötni. A tárgyalások azonban még majdnem egy évig elhúzódnak és ezt az időt spanyol Marokkóban zavarok fogják nyugtalanítani.

Nagy Britannia mostani külpolitikájában irányváltás áll be. Visszatérés Gentbe biztosnak látszik.

Az amerikai Unió visszatér a parlamentarizmus-hoz, a hadseregben egyenlenség üti fel felét, a különböző államokkal az együttműködés megszilárdul. Roosevelt megkísérli a Népszövetség átszervezését.

Japán befejezi a kínai háborút, de az országnak megaláztatásban lesz része.

— IDŐJÓSLAT. Az esőzés tovább tart, különösen az ország nyugati felében. A hőmérséklet nem változik.

— Az udvarnagyi hivatal felhívása. Bucurestiből jelentik: Az udvarnagyi hivatal kéri, hogy november hónapra királyi kihallgatás iránti kérvényt ne nyújtsanak be, mert a folyó munkákkal annyira túl vannak halmozva, hogy lehetetlenség a kívánságoknak eleget tenni.

— A KIRÁLYI HAZ KÖSZÖNETE ARAD JÓKIVÁNSÁGAÉRT. Őfensége Mihai trónörökös, Gyulafehérvár nagyvadjának október 25-én ünnepelt születésnapja alkalmából Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere a következő üdvözlő táviratot intézte a királyi fenséghez:

„Mihai nagyvajda Királyi Fenségének! Arad város lakossága a mai napon őszinte imádsággal és örömmel telt szívét a Mindenhatóhoz emeli, kérve, hogy őrizze meg Fenségedet és ajándékozza meg teljes egészséggel, hogy az ország még sokáig örömmel ünnepelje Fenséged születésnapját az egész román nép boldogulására. Isten sokáig éltesse Királyi Fenségedet. Vlad Alexandru, Arad város polgármestere.” Az üdvözlő táviratra ma a következő levélválasz érkezett:

— Magas rendelkezésből van szerencsém továbbítani úgy a Polgármester Urnak, mint Arad város lakosságának a magas helyről tolmácsolott köszönetet az Őfenségének, Mihai nagyvadjának küldött jókívánságokért. Tomescu kapitány, Őfensége Mihai nagyvajda iskolájának igazgatója.”

— Külföldre utazik Titeanu sajtó- és propagandaügyi miniszter szabadságra megy és csak november 20-án tér vissza külföldi útjáról.

— Miniszterközli értekezlet. Bucurestiben. Miron Cristea dr. pátriárka-miniszterelnök tegnap Bucurestiben hosszabb megbeszélést folytatott Iamandi Victor igazságügyminiszterrel. Tegnap délben a Capșa-étteremben együtt villásreggelizett Tătărescu királyi tanácsos, Călinescu Armand belügyminiszter és Iamandi igazságügyminiszter. A villásreggeli után a három államférfi tovább folytatta a megbeszélést.

— KÖZIGAZGATÁSI ÉRTEKEZLET. A temesi királyi helytartóságon Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnökletével közigazgatási értekezlet volt. Az értekezleten a helytartósághoz tartozó öt vármegye prefektusai, osztályfőnökei és felügyelői vettek részt, akik közigazgatási ügyekről jelentést tettek és beszámoltak a körzetükhöz tartozó vidékek helyzetéről. Az értekezleten megállapították a következő hónapok közigazgatási teendőit.

— HATIEGAN IULIU ORVOSPROFESSZOR A KOLOZSVÁRI FELSŐBB TANÁRKÉPZŐ IGAZGATÓJA. Bucurestiből jelentik: Az ujonnan létesített kolozsvári felsőbb tanárképző intézet, amely megfelel a párisi Ecole Normale Supérieure-nak, igazgatójává Iuliu Hatiegan professzort nevezték ki.

— NEMZETKÖZI TÁRGYALÁSAINK. Bucurestiből jelentések szerint az az olasz gazdasági bizottság, amely a román-olasz gazdasági tárgyalások alkalmával Olaszországot képviseli, november 20-án érkezik Bucurestibe. — Ugo Sola, Olaszország bucurestii meghatalmazott minisztere tegnap este római tartózkodása után visszaérkezett Bucurestibe. — Itt írjuk meg, hogy Argetoianu Constantin királyi tanácsos, a legfőbb gazdasági tanács elnöke, tegnap este külföldre utazott.

Vásárlkor is

legjobban szerezheti be
kabát és ruhaszövet
szükségletét:

ADAM

posztolóruházban
Scala mozi mellett

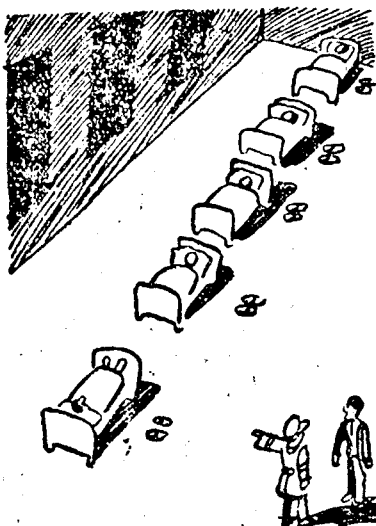
Consum — 6 havi hitel

— Eljegyzés. Hönigesz Cica és Hans Kori dr. szentannai ügyvéd jegyesek. Hönigesz Cica, az aradi uritársaságok kedvelt tagja jegyezte el magát az ismert szentannai ügyvéddel. Hönigesz Cica szépségéről jól ismerik Aradon, annak idején az Aradi Közlöny rendezésében megtartott bálkirálynő-választáskor első díjat nyert, egy eszendővel később pedig ugyancsak lapunk által rendezett szépségkirálynő választáson jutott megérdemelten az első helyre. Eljegyzése alkalmával számosan keresték fel jókívánságaikkal a volt aradi szépségkirálynőt.

— Ausztrália is fegyverkezik. Londonból jelentik: Az ausztráliai kormány Amerikából 50 bombavető repülőgépet rendelt és a hadsereg létszámát 70 ezer főre emelte fel.

Szállodában

— Mi történt itt?

— At kellett rendeznünk a szobát, mert a vendégek másként nem tudtak elaludni. Ebben a szobában ugyanis a kormányos négyes evezőscsapat tagjai laktak.

— A vidéki nagyközönség figyelmébe! Mint közudomásu, a most kezdődő nagyvásárra érkező vidéki utasok 50 százalékos utazási kedvezményben részesülnek. Ez valóban nagy kedvezmény, azonban — amely minden bizonnyal növelni fogja a város idegenforgalmát — csak az utazás lehetőségét könnyíti meg, viszont az utazás célja csaknem minden esetben a szükséges árucikkek beszerzése. Az általánosan ismert és a vidéken is nagy népszerűségnek örvendő agilis textil- és szövetkereskedő, Motiu Ilies, elhatározta, hogy a téli szezonra tervezett 10 százalékos kedvezményakcióját már most megkezdi, hogy általa a vásárra érkező készpénz- és Consum-Inlesnirea-tagok ne csak az utazás, hanem a vásárlásnál is kedvezményben részesüljenek.

— Eljegyzés. Silberstein József (Arad) és Hirsch Alice (Temesvár) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Csak kedden és pénteken dolgoznak délután a városi hivatalokban. Még annak idején megírta az Aradi Közlöny, hogy a város ujonnan hivatalba lépő vezetői az egyes osztályokon mutatózó munkahatárak gyors elintézése érdekében elrendelte a délutáni hivatalos órák tartását. Mindaddig, amíg a felgyülemlett munkát elvégzik — így szól a rendelkezés, — a tisztviselőknek szerda és szombat kivételével délután 4 órától 7 óráig hivatalukban kell dolgozniuk. November elsejével új polgármesteri rendelet szabályozza a városháza belső munkabecsztását és csökkentti a délutáni hivatalos órákat. Ezentúl kedd és péntek kivételével nem lesz délutáni hivatali munka a városházán, vagyis az eddigi két szabad délutáni helyett négy szabad délutánt engedélyeztek a tisztviselői kar számára. A délelőtti munkarend — félnyolctól fél kettőig — változatlan maradt.

Uj huzasi terv!

Soha nem létezett nyeresi esélyek!

Vásároljon egy szerencsés

GOLDSCHMID f-sorsjegyet!

— Nyugalomba vonult Olariu Stefan városi vezértitkár. Régi, kipróbált városi tisztviselő vonult véglegesen vissza a hivatalos tevékenységtől: Olariu Stefan városi vezértitkár aki már hosszabb ideje betegsége miatt nem teljesíthetett lényeges szolgálatot, már régebben nyugdíjaztatását kérte és ennek érdemi elintézése november elsejével meg is történt. Több mint három évtizedes köztisztviselői munka ért véget Olariu Stefan nyugdíjazásával s amikor a város közönsége tudomásul veszi, hogy nagy gyakorlatlalt, tájékozottsággal és képzettséggel rendelkező köztisztviselő vonul nyugalomba, őszinte sajnálkozással válik meg Olariu Stefanról, aki sokszor bizonyította be, hogy rátermettséggel és nagy szolgálatkészséggel szolgálja a közérdeket. A pénzügyi osztály élén kezdte meg tevékenységét a városnál a nyugalomba vonuló vezértitkár, aki ennek a szolgálatnak éléről került a fontos vezértitkári állásba. Ebben a minőségében úgy a közönség, mint munkatársai bizalmát érdemelte ki az a pontosság és munkakészség, amely Olariu Stefan működését jellemezte.

RENDY

ruha eleganciát jelent

P. AVRAM IANCU 21.

— Halálozások. Kedden délután hosszas szenvedés után hunyt el az aradmegyei Halmagy községben Rosenzweig Simon tekintélyes halmagyai szálloda- és vendéglőtulajdonos. A 72 éves korában elhunyt, általános megbecsülésnek örvendő Rosenzweig Simon már régebbi idő óta betegeskedett és halála kínos szenvedéstől váltotta meg. Özvegyén kívül több gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja. Temetése szerdán ment végbe általános részvét mellett.

Özv. Mártonfy Viktorné szül. Ludwig Magdolna, életének 70-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 3-án, csütörtökön d. u. 3 órakor lesz a Felsőtemető halottasházából.

Özv. Bréger Izsákné, életének hatvanegyedik évében kedre virradó éjszaka meghalt. Az elhunytat kedden délután három órakor helyezték örök nyugalomra az orth. zsidó temetőben. Halálát gyermekei, unokái, testvérei és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Ingyenes vásári utazási igazol-

ványok STRASSER keztyű és kötöttáru-

házában kaphatók. Szemben a városbával.

Aranyér ellen Goedecke féle Anusol!

Chamberlain bejelentette az angol—olasz egyezmény életbeléptetését

Londonból jelentik: Az alsóház kedd délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy a következő határozati javaslatot fogja előterjeszteni: „Az alsóház helyesli a kormánynak azon szándékát, hogy életbelépteti az angol—olasz egyezményt”. Chamberlain hozzátette még, hogy a kormánynak szándékában áll az egyezményt minél

hamarabb életbeléptetni és kérte, hogy már a mai, szerdai ülésen tüzzék napirendre. Attlee ör. nagy kérdésére, hogy vajon teljesültek-e az életbeléptetéshez szükséges feltételek, Chamberlain azt válaszolta, hogy ez a szerdai vita tárgyát fogja képezni.

Elhalasztották Aradon az Ügyvédi Kamara közgyűlését

Az aradi Ügyvédi Kamara ma körlevélben értesítette tagjait, hogy a november 6-ra kitűzött közgyűlést elhalasztják és annak új időpontjáról majd értesítik az Ügyvédi Kamara tagjait. Az elhalasztás okait a körlevélben két indokot hoz fel a dékán, aki a levelet aláírta. Az első indok szerint huszonegy aradi ügyvéd kérvényben a közgyűlés elhalasztását kérte. (A szabályok szerint ennyien kell kérjék a közgyűlés jogszerű elhalasztását.) A második indok pedig arról tesz említést, hogy mielőtt ez a kérvény beérkezett volna, az Ügyvédi Kamarahoz beérkezett egy felhívás az ügyvédek testületéhez. Miután az aradi Ügyvédi Kamara vezetősége azt akarja, hogy teljes egyetértésben működjenek a körzetébe tartozó ügyvédek összességével, annak a véleményének ad kifejezést, hogy a ügyvédek többsége óhajának tesz eleget, amikor az összehívott választó-közgyűlést elhalasztják.

SZÖRMÉT
Szörmemunkát **ROSENZWEIG**
„Gyónsa”, tartósa, olcsón szűcs készít
S. r. Moise N'coara 2.

— **HABSBURG ANTAL FÖHERCEG ÉS CSALÁDJÁ BÉCSBE UTAZOTT.** Bucurestiből jelentik: Habsburg Antal főherceg és Ileana főhercegnő, akik gyermekeikkel hosszabb időt töltöttek az országban, tegnap a fővárosból Belgrádon keresztül repülőgépen Bécs felé indultak. A repülőgépet maga a főherceg vezette.

— **A város pénzügyi szolgálatának felhívása.** A most kibocsátott új városi szabályrendeletre való hivatalozással a város pénzügyi szolgálatának felhívással fordul a közönséghez az adómegállapításokkal kapcsolatosan. A felhívás a következőket tartalmazza: Az új szabályrendelet értelmében mindazok az aradi bérlet, akiknek adómegállapítása nem a lakbérleti öszszeg után történik, adómegállapítás után adóztatnak meg. Eppen ezért a pénzügyi szolgálat felkéri az öszszes érdekelt ingatlan tulajdonosokat és bérletet, hogy a városi közegeknek bocsássák rendelkezésére az öszszes szükséges és megkívánt adatokat.

Hinni kell a szerencsében, S a Goldschmidt Bank sorsjegyében!

— **Az Aradi Filharmónia Egyesület értesíti t. tagjait és mindazokat, akik megfelelő gyakorlattal bírván, a zenekarban helyet foglalni kívánnak, hogy ezidei működését f. hó 4-én, pénteken este 9 órakor a kulturpalota kistermében tartandó teljes zenekari próbával megkezdji. Az egyesület új életre kívánja kelteni énekkarát is és jelentkezésre kéri fel a férfikórus tagjait és a karének aktív kedvelőit általában. A zenei vezetés I. R. Botto katonakapitány vállalta és a tervbe vett széleskörű program megvalósítása nagy zenei eseménye lesz Arad kulturéletének. Az első próbán Tschai-kowsky legjobb zenei alkotásának, a híres negyedik szimfóniájának szölamai kerülnek a pultokra.**

— **Felhívás a Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak nyelvtanfolyama résztvevőihöz!** A Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak Szervezete ezúton hívja fel a román, mint a német kurzusok hallgatóit, hogy az órákra a rendes időben (román nyelv hétfőn és csütörtökön, német nyelv kedden és pénteken) jelentkezzenek. A Magánalkalmazottak Szervezete.

— **Társasvacsora dr. Kupier Miksa tiszteletére.** E napokban érkezik haza budapesti utjáról, ahol „Heródes” című, nagy történelmi regényét rendezte sajtó alá, dr. Kupfer Miksa—Raffy Ádám főorvos és író, aki párnapi itthon tartózkodás után Nagyváradra távozik, hogy az ottani zsidókórház szülészeti osztályának vezetését átvegye. Dr. Kupfer Miksa tiszteletére barátai és tisztelői november 10-én a Dacia különtermében társasvacsorát rendeznek, amelyre külön meghívót nem bocsát ki a rendezőség. A 100 leles vacsorajegyek Apponyi Testvérek-cégnél, Szigeti Oszkár cipőüzletében és Kabos Károly „Renaissance”-üzletében november 7-ig kaphatók.

Új huzási terv! Új remények! Szenzációs nyerési esélyek! Szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyek!

— **MEGSZÜNT A CENTRAL MOZGÓKÉPSZINHÁZ.** A városvezetőség régebbi tervének megfelelően november elsejével megszűnt a Central mozgóképszínház, amelynek helyén — a tüzoltóaktanya épületeinek és területének felhasználásával — vásárcsarnokot kívánnak építeni. A Central megszűnésével teljesen felszámolták a városi mozgóképszínházak nem a legjobban bevált intézményét.

— **Mielőtt a függöny felgördül,** sok minden történik a darabban. A „Déliab” e heti száma rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl arról, hogyan tanulják szerepeiket a legnépszerűbb pesti színésznők.

Nagy őszi vásár

Hallatlan olcsó áron vásárolhat szövetet, flanelt, duvetint, paplant, függöny-kelmét, óriási választékból

TEXTIL A. B. C.

divat és kelengyeáruházában
a lutheranus templommal szemben

Szálló utazási igazolvány és fél-utiköltség térítés

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTARAK:
HAJÓS gyógyszer-tár, Bulev. Regina Maria 8.
Tel.: 14—90.)

KAIN gyógyszer-tár, Calea Banatului 1.
Tel.: 17—67.)

NIEDERMAYER gyógyszer-tár, Str. Goidu.

Nyakfájdalmak

Nyakfájdalmait hűlés idézte elő.

Semmi sem szünteti meg gyorsabban a ezt bajt, mint egy energikus **Carmol**-os bedörzsölés.

*) **Carmol** a legjobb bedörzsölőszer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

TESTA

A legjobb idegcsillapító

Színház

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön: „Nem leszek hálátlan”. (Szilágyi—Márkus ragyogó zenés vígjátéka. Fordulatos cselekmény, sok kacagtató jelenet és kitűnő muzsika. III előszőr).

Péntek: „Nem leszek hálátlan”.

Szombaton délután 5 órakor: „Kék róka”. (Herzeg Ferenc színjátéka, olcsóhelyiáru előadásban). — Este 9 órakor: „Nem leszek hálátlan”.

* Ma este: „Nem leszek hálátlan”. „Ez a kedves, énekes vígjáték igazi csemege: friss, életerős, aktuális, szatirikus, melódikus zenéje pedig a legszebb, amit eddig hallottunk”. Az elismerésnek ez a hangja egyik nagy magyar sajtóorgánium kritikusanak tollából való. Szilágyi, a darab szerzője, jól tudja, hogy mi kell a közönségnek. A dolgozó nő és az államtitkár szerelme... tangó... egy kis könnyű pikantéria. A ma esti bemutatón ragyogó előadást fog kapni az aradi közönség, úgyhogy minden remény megvan rá, hogy a „Nem leszek hálátlan” a szezon egyik legnagyobb sikeré lesz. Minden, ami egy operett sikeréhez feltétlenül szükséges, megadatott és bizonyos, hogy az aradi társulatnak is megadatik az átütő erejű siker lehetősége.

„A hazajáró lélek” (Zilahy Lajos-premier az aradi színházban)

A már öszszűlő haju építésmérnök „halálosan” szereti virágzó szépségű feleségét és ennek a nagy szerelemnek természetes velejárója a féltékenység. A férj jól tudja, hogy cégtársa és egyben legbensőbb barátja is szereti az asszonyt, aki viszonyozza ezt az érzelmeket a férj tudja, hogy társa és barátja becsületes és komoly ember, akire nem féltékeny, sőt — szívesen félre állana az útból, ha ez az asszony boldogságát jelenti. Minden más férfi megbízhatatlan. Felbukkan azonban ez a más férfi és bekövetkezik a tragédia, amely a férj öngyilkosságával kezdődik. Az asszony nem a volt barát mellett akarja megtalálni a boldogságot és hajszolja az életet, amit az elhunyt férfi mindig előbukkanó testét öltött lelke zavar meg minden alkalommal. A nyugtalan, visszatérő lélek csak akkor nyugszik meg és tünik el örökre, amikor az asszony a férj barátjával kerül össze. A lélek — mint az író költően kifejezi — „nyugdíjba megy”, mert tudja, hogy nagyon szeretett felesége végre becsületes és megbízható férfi oldalán találta meg a boldogságot.

Az aradi színház prózái együttesének előadása jó volt. Az együttes komoly színvonalat képvisel, ezzel az előadással pedig öszszinté tetszést váltott ki. Példás összhang, gondos rendezés tette az előadást mintaszerűvé. Zilahy Lajos nagyszerű szerepeket tud írni és a színészek alaposan ki is használták a lehetőségeket. Harmath Jolán sokrétűséggel elevenítette meg a szerelme, a boldogságot kereső, a lelki megpróbáltatást ért asszonyt. Megérdemelten kapott sok lelkes tapsot. Érvényesítette tudását Horváth László, aki leegyszerűsített és mégis nagyon kifejező játékkal különösen tetszett. Művészi erővel duzzad Kovács György. Nagyon jó volt a kitűnően karakterizáló Lázár Hilda, friss lendület, humor Felhő Ervin, elegáns és rutinos Jávör Alfréd, de jeles osztályzatot érdemel id. Szendrey, Derecskey, továbbá Révész és Mezei is. (d.)

Salon Tricotage

november 3-án megnyílik az Ortutay-palotában (Str. Cicio Pop 14.) mérték után készit trikót ruhákat, bluzokat, kosztümöket, szvetteteket stb. jutányos árért.

— Ha belel el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes „Ferenc József” keserűvizhez, mert ez már csekély, alig egy pohárral mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kelleme-sen tisztítja ki az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

SPORT KÖZLÖNY

A nemzeti bajnokság során

Ujabb nehéz erőpróba előtt állanak Arad reprezentáns csapatai

Aradon a Juventust-verő Kinizsi játszik, az AMTE a Victoriánál vendégszerepel

A nemzeti bajnokság kilencedik fordulójában ismét nehéz feladat elé állítja a csapatokat. Bizonytalan kimenetelű összecsapások várhatók és egyik csapat sem mehet „biztosra”. A műsor a következő:

Gloria—Kinizsi
Victoria—AMTE
Ripensia—Rapid
Venus—UDR
Juventus—Carpati
Tricolor—Sp. Studentesc.

A Gloria Aradon a Kinizsit látja vendégül, azt a Kinizsit, amely vasárnap a Juventust fektette kétvállra. A Kinizsi csak két héttel ezelőtt szerepelt Aradon és ekkor az AMTE-val szemben elmaradt, de a temesvári csapat nem játszott rosszul. A lila-kékek csatársora azóta nagy formajavuláson ment át és a Gloriának a vasárnapinál jobb játékra van szüksége, ha az annyira fontos bajnoki pontokat meg akarja szerezni.

Kolozsváron az AMTE mérkőzik a Victoriával. A Victoria multhéten a Ripensia perceit keserítette meg és az aradi munkáscsapatnak

sem lesz könnyű dolga vele. Rendkívül érdekes, izgalmas küzdelem után bármelyik fél meg nyerheti a fontos mérkőzést.

A fővárosban az UDR a bajnokjelölt Venus-sal, a Carpati pedig a Juventussal veszi fel a harcot. Az első mérkőzésen a Venus az esélyes, a Carpati azonban — éppen vasárnapi játék alapján — még győzhet is a Juventus ellen.

Temesváron a Ripensia a Rapiddal csap össze és papírforma szerint a Ripensianak nagyarányú győzelmet kellene aratnia. A Rapid azonban éppen a meglepetések csapata és könnyen kicsuszhat egy „bajnokverés”. A valószínűség mégis amelest szól, hogy a Ripensia győz.

Ploestiben a Tricolor és a Sp. Studentesc mérkőzik és a meccsre az első egy minimális vereséggel, az utóbbi pedig egy minimális győzelemmel áll ki. Mégis az otthon játszó Tricolor nyerheti meg inkább a rendkívül keménynek ígérkező mérkőzést.

H. SZIKLAY GIZI

tánciskolájában, Calea Banatului 8-10. szám alatt, nov. 4-én, pénteken este új táncolon kezdődik. Beiratkozás az iskola helyiségében egész nap.

Továbbra is Batrin áll a góllövő-lista élén

A nemzeti bajnokság vasárnapi fordulóján összesen 22 gólt lőttek a csapatok, egy-egy mérkőzésre tehát átlagban még 4 gól sem esik, ami ismét a védelmek kiválóságát igazolja. A góllövő-listán Batrin megtartotta vezetőhelyét, de erősen a nyolcában van Bindea, Marksteiner és Klimek is. A nemzeti bajnokság góllövői a következők:

9 gól: Batrin AMTE.
8 gól: Bindea, Marksteiner Ripensia, Klimek Kinizsi.
7 gól: Humis Venus.
6 gól: Zainescu Juventus, Bajusz Kinizsi, Pacurar UDR, Pernecki AMTE.
5 gól: Bodola Venus, Szerémy III Carpati.
4 gól: Stefanescu, Gica Popescu Sp. Studentesc, Cociuban II Victoria.
3 gól: Orza Venus, Dobay Ripensia, Tegedy Carpati, Praszler, Naciu Juventus, Bogdan, Auer, Barátky Rapid, Thierjung Kinizsi, Pop III, Capusan Victoria, Kocsis Tricolor CFPV, Henegar, Mercea Gloria.
2 gól: Iordache, Albu Venus, Lazar Ripensia, Dvorzsák, Reinhart AMTE, Szerémy IV, Szőke Carpati, Oana, Dunareanu Juventus, Marinescu, Mihaescu Sp. Studentesc, Moldoveanu Rapid, Felecan II, Szántai Victoria, Kovács Tricolor CFPV, Fritz Gloria.
1 gól: Ploesteanu Venus, Beke, Schwarz, Oprean Ripensia, Léb AMTE, Oprea Carpati,

Korony Juventus, Schulder Sp. Studentesc, Cucula Kinizsi, Felecan I. Pál, Taranu Victoria, Gallis, Boksa, Dick Tricolor CFPV, Krubl, Köniar UDR.

Öngól: Szántai Victoria a Venus ellen, Csipai UDR a Ripensia ellen, Volentir Gloria a Juventus ellen.

A „hét tizenegye”

A hét legjobb csapatában, amelyet a fővárosi Gazeta Sporturilor állított össze a vasárnapi forduló után, egy aradi játékos szerepel. A hét csapata a következő: Theimer—Bürger, Chiroju—Szerémy II, Pop III, Demetrovici—Bindea, Szántai, Klimek, Bajusz, Dobay.

Car ugy kapából!

A vasárnapi B) ligás mérkőzések közül kettőn ismét aradi játékvezető bíráskodik: Nagyváradon a Crișana—Sodronyipar mérkőzést Husztik, Temesváron pedig a CAMT—Craiovan meccset Marița vezeti.

A Venus—Carpati mérkőzésen 6522 fizető néző volt jelen és az összbevétel 356.000 lelt tett ki, amelyből a Luceafărul és Makkabbi 32.500 lelt, a Venus és a Carpati pedig 88.000 lelt kaptak egyenként.

Szabó Miklós vasárnap 15 perc 10.8 mp. jó idővel győzött 5000 méteren a budapesti MAC versenyén. 2. Német 15 perc 13.6 mp. A Mudin István pentatlon emléktversenyben Szathmáry BEAC győzött 2514 ponttal. A Főthy-díjat Balogh MAC nyerte, a három próbaverseny részeredményel: helyböltávol 306 cm., diszkosz 37.32 méter és 200 m.: 24.3 mp.

O 1 perc 10.7 mp. az új német 100 méteres mellúszórekord. A brémai Balke uszta a hannoveri versenyen. Ugyanitt a 100 méteres gyorsúszásban az Európa-bajnok holland Hoving győzött 1 perc 02.3 mp. gyenge idővel.

Az AMTE vezet az ifjúsági bajnokságban

Az ifjúsági bajnokság csoportjában a kilencedik forduló után az AMTE — jobb gólarányával — megelőzte az Astrát, amely vasárnap vereséget szenvedett. A vasárnapi mérkőzések során az AMTE, Gloria, Egyetértés, Olimpia, ATE, Fortuna és Tricolor szerezték meg a bajnoki pontokat és a táblázat a következőképpen alakult:

1. AMTE	9	7	1	1	34	8	15
2. Astra	9	7	1	1	42	10	15
3. Gloria	8	5	2	1	18	8	12
4. Egyetértés	9	5	1	3	25	18	11
5. Olimpia	9	5	1	3	28	22	11
6. ATE	8	5	—	3	27	17	10
7. Fortuna	9	4	2	3	18	14	10
8. Unirea	9	4	2	3	28	26	10
9. Hakoah	9	3	—	6	14	22	6
10. AAC	9	3	—	6	20	35	6
11. Tricolor	9	3	—	6	16	40	6
12. Banatul	8	2	1	5	12	27	5
13. Transilvania	8	2	—	6	11	13	4
14. Gaiana	9	—	1	8	11	44	1

HETI MŰSOR

Vasárnap folytatódnak a bajnoki küzdelmek és úgy az A), mint a B) ligában és a kerületi I. oszt. bajnokságban és ifjúsági csoportban teljes forduló játszanak. A műsor a következő:

Nemzeti bajnokság:

Gloria—Kinizsi, Victoria—AMTE, Ripensia—Rapid, Juventus—Carpati, Venus—UDR, Tricolor—Sp. Studentesc.

B) liga:

CAMT—Craiovan, Soimii—NAC, Vulturii—Minerul, Jiul—Unirea MV.

Ker. I. oszt.:

Olimpia — Transilvania, Unirea — AAC, ATE—Egyetértés, Mica—Gaiana, Tricolor—Astra, Titanus—Hakoah.

Ifjúsági bajnokság:

Olimpia — Transilvania, Unirea — AAC, ATE — Egyetértés, AMTE — Gaiana, Tricolor — Astra, Gloria — Hakoah, Banatul — Fortuna.

O Pera—Unirea Tricolor 2:1 (1:1). Iszfambulban vereséggel kezdte meg törökországi portyáját a buharesti-i csapat.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KÖVETKEZŐ ÁLLAMOKBA:

Egyesült Államok
Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentina—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöseivel.

Információk és prospektusok a vezérképviselőnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

BUCUREȘTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

ORADEA, Bd. Reg. Ferdinand No. 4.
Tel. 15—90.

„Nem lesznek hálátlan”

Száz előadást megért, ragyogó slágeroperett. Bemutató: Ma este a színházban.

FIGYELEM! Négy hónap alatt
204.746 nyeremény
 amelyek összértéke
392.472.000 LEI!
 Tekintse meg ezt a tervet:

NOUL PLAN DE TRAGERE AL LOTERIEI DE STAT PE CLASE

LOTERIA 18-a CONEXATA CU LOTERIA UNIUNII FUNDATIILOR CULTURALE REGALE SISTEM MIXT

200.000 lozuri în 2 serii a câte 100.000 numere și 4 clase
 Fiecare ștampilă de loz mare este dublat pentru fiecare clasă de un loz anexă cu trageră separată.

63,32 % câștigă în total Lei 392.472.000

CLASA INTAIA

Tragera la: 15 NOEMBRIE 1938

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
10 1.000.000	10.000.000	10 1.000.000	10.000.000
12 200.000	2.400.000	10 100.000	1.000.000
66 100.000	6.600.000	16000 228	3.648.000
20000 912	18.240.000		

Total 36.108 câștiguri în valoare de Lei 51.888.000

CLASA TREIA

Tragera la: 15 IANUARIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	4 1.000.000	4.000.000
4 200.000	800.000	8 100.000	800.000
10 100.000	1.000.000	16000 228	3.648.000
20000 912	18.240.000		

Total 36.028 câștiguri în valoare de Lei 30.488.000

CLASA DOUA

Tragera la: 15 DECEMBRIE 1938

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
2 1.000.000	2.000.000	4 1.000.000	4.000.000
4 200.000	800.000	8 100.000	800.000
10 100.000	1.000.000	16000 228	3.648.000
20000 912	18.240.000		

Total 36.028 câștiguri în valoare de Lei 30.488.000

CLASA PATRA

Tragera la: 15 FEBRUARIE 1939

Loteria pe clase (câștig divizibil)		Loteria Anexă (câștig indivizibil)	
Câștiguri a Lei	Total Lei	Câștiguri a Lei	Total Lei
4 6.000.000	24.000.000	18 1.000.000	18.000.000
20 1.000.000	20.000.000	86 100.000	8.600.000
54 200.000	10.800.000	56000 228	12.768.000
400 100.000	40.000.000		
40000 3.636	145.440.000		

Total 96.582 câștiguri în valoare de Lei 279.608.000

PREȚUL LOZULUI inclusiv ANEXA:		1/1	1/2	1/4
Pentru toate 4 clasele	Lei	3.200	2.400	1.600
Pentru fiecare clasă	Lei	800	600	400

**AZ ÁLLAMI SORSJÁTÉK ÚJ TERVE LÉNYEGESEN
 NAGYITJA A NYERÉSI LEHETŐSÉGEKET**

Ne halassza el ezt az alkalmat, hogy 200 leivel
 milliókat nyerhessen.

Az ÁLLAMI SORSJÁTÉK sorsjegye a siker kulcsa.
 Egész sorsjegy 800 Lei. — Negyed sorsjegy 200 Lei

Kétszámjegyű gólaránnyal győzött az Újpest

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban kedden öt mérkőzésből álló bajnoki fordulót bonyolítottak le, amelynek során az Újpest igazolta vasárnapi nagy formáját és 11 góllal intezte el salgótarjáni ellenfelét. A Ferencváros csak nagy harc után győzte le a Szeged csapatát, a többi eredmények pedig, amelyek során a Szolnok rávert a Phöbusra, a Taxisok az Elektromosra, a Budafok pontot vett el a Kispesttől, félig-meddig meglepetésszámba mennek. Az eredmények: Ferencváros—Szeged FC 3:2, Újpest—SSE 11:0, Szolnoki MÁV—Phöbus 2:1, Taxisok—Elektromos 5:1, Kispest—Budafok 0:0. A bajnoki tabella a keddi mérkőzések után így alakult:

1. Újpest	9	8	—	1	43	9	16
2. Hungária	9	7	1	1	22	13	15
3. Kispest	8	6	2	—	24	10	14
4. Ferencváros	8	7	—	1	27	14	14
5. Nemzeti	8	4	3	1	23	11	11
6. Phöbus	10	4	2	4	16	17	10

7. Szolnoki MÁV	9	4	1	4	15	18	9
8. Budafok	10	3	3	4	12	17	9
9. Taxisok	10	4	—	6	32	27	8
10. Szeged	9	2	3	4	15	16	7
11. Elektromos	10	2	2	6	15	27	6
12. Zuglói SE	9	1	2	6	11	33	4
13. Bocscai	9	1	1	7	13	22	3
14. Salgótarjáni SE	10	1	—	9	14	48	2

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kötelező állami munkaközvetítésről szóló törvénytervezet részletei

A tisztviselők kötelező állami munkaközvetítése csak a tíz alkalmazottnál, míg a munkásoké az ötven alkalmazottnál nagyobb személyzetet foglalkoztató vállalatokra vonatkozik. Inasok csak az állami munkaközvetítő útján szerződhetnek.

A munkaügyi minisztériumban ülést tartott helyezésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalja a kötelező állami munkaközvetítésről szóló törvénytervezet előkészítő bizottság. Az ülésen Penescu-Kertsch, az UGIR megbízottja s az egybegyűltek letárgyalták az UGIR által előterjesztett javaslatokat. Elhatározták két albizottság kiküldését. Az egyik a háztartási alkalmazottak el-

helyezésével kapcsolatos kérdéseket tárgyalja meg, míg a másik az új törvénynek a mezőgazdasági munkásokkal kapcsolatos rendelkezéseit. A törvénytervezet lényeges intézkedései egyébként a következők:

A kereskedelmi és iparvállalatok a jövőben az inasszerződéseket, munkások, szakemberek,

tisztviselők, valamint bármilyen más alkalmazottak szerződését kizárólag az állami munkaközvetítő hivatal után végezzék. A fenti kötelezettség a következőképpen alkalmazandó:

Az inasszerződésekre vonatkozó kötelezettség minden vállalatra vonatkozik, függetlenül az alkalmazottak számától. A tisztviselők és a szakemberek alkalmazására vonatkozó kötelező állami közvetítés azokat a vállalatokat érinti amelyek tiznél több alkalmazottat foglalkoztatnak, míg a munkások kötelező állami közvetítése azokra vonatkozik, amelyek ötven, vagy ennél több alkalmazottat foglalkoztatnak.

Az összes állami, helytartósági, megyei, városi, községi intézmények tiz százalékban hadirokkantakat hadiárvékat, vagy hadiözvegyeket kötelesek alkalmazni.

A törvény megjelenésétől számított időponttól kezdve minden megüresedett állás csak az állami munkaközvetítő után tölthető be a fentii feltételek mellett. Az állami munkaközvetítő hivatal köteles a szakmunkások esetében nyolc,

az inasok, tisztviselők és technikai szakemberek esetében megfelelő képzettségű személyeket ajánlani.

Kik helyezhetők el az állami munkaközvetítő révén?

Az állami munkaközvetítő után a következők helyezhetők el: Az összes román állampolgárok, nemre, nemzetiségre, vallásra és előképzettségre való tekintet nélkül. Az állami elhelyezés nyilvános, ingyenes és kötelező szolgálat. Az állami munkaközvetítő hivatalok rendelkezésére állanak az összes munkaadóknak és alkalmazottnak, nemre, nemzetiségre és vallásra való tekintet nélkül. Azokat, akik a törvény rendelkezéseit nem tartják be, 500 leitől 20 ezer leig terjedő bírsággal sújtják.

Valószínűnek látszik egyébként, hogy a tervezeten még némi módosításokat hajtanak végre az UGIR képviselői által előterjesztett kérések figyelembevételével.

Uj, szigoru feltételekhez kötik a cégbejegyzést

Az új törvény-tervezet értelmében cégbejegyzés csak előzetes engedély alapján történhetik — Kereskedő csak az lehet, aki szakmájában megfelelő előképzettséggel bír

A nemzetgazdasági minisztériumban befejezéshez közelednek a cégbejegyzésről szóló törvénytervezet előkészítő munkálatai. A tervezet célja az eddig kiszivárgott hírek szerint mindekelőt az, hogy megfelelő kiválasztást alkalmazzon azok között, akik kereskedői, vagy ipari pályára akarnak menni. Ezért a jövőben azok, akik akár egyéni, akár társas céget, vagy részvénytársaságot akarnak bejegyeztetni a cégnyilvántartásba, előzetes engedélyt kell erre nyerniük. Az engedély elnyerése érdekében a következő iratokat kell benyújtani: Annak igazolását a büntetőnyilvántartástól, hogy a kérvényező nem büntetett előéletű. Igazolványt a kereskedelmi és iparkamarától, amelyből kitűnik, hogy a kérvényező megfelelő gyakorlattal rendelkezik abban a szakmában, amelybe cégét be akarja jegyeztetni. Igazolást arról, hogy milyen volt a kérvényező erkölcsi magatartása és tevékenysége abban az időben, amikor még régebben bejegyzett céggel rendelkezett. Ezeket kívül a kérvényező meg kell feleljen a törvényben előírt többi kötelezettségeknek is.

Semmi esetre sem kaphatnak engedélyt azok, akiknek nincs ejemi iskolai végzettségük és elegendő gyakorlatuk a vonatkozó szakmában, valamint azok sem, akiket lopásért, csempészésért, hitelezési csalásért, hatósági pecsét letéptésért, hamis tanulásért, vagy államellenes és a jelenleg fenálló rend elleni tevékenységért elítéltek. Ugyanez vonatkozik azokra, akiket csalárd bukásért, tisztességtelen versenyért, spekulációért, devizakihasználásért, vagy más kereskedelmi törvénybe ütköző cselekedetért elítéltek. Ugyanezeknek a feltételeknek kell eleget tenniük a vállalatok megbízottainak, fiókvezetőinek, a részvénytársaságok igazgatóinak, a társaságok tagjainak azért, hogy a kereskedelem erkölcsi színvonalának emelkedése bekövetkezhesen. Új rendelkezés az is, amelynek értelmében a nem rehabilitált és csődbejutott kereskedők feleségei

kereskedelmet nem üzhetnek.

Kivételt képeznek azok a román kereskedők, akik eddig falun működtek és a városban akarnak üzletet nyitni, a mezőgazdák, a vándorkezelők és azok, akik mezőgazdasági termékeket árusítanak. Ezek felmentést kaphatnak a kereskedelmi kamara véleményezése alapján az engedély megszerzése alól, a nemzetgazdasági minisztériumtól.

A fenti feltételeknek a kereskedők működésük egész ideje alatt meg kell feleljenek, mert ellenkező esetben engedélyüket hivatalból visszavonják.

Rendkívül lényeges és meglepetést keltő rendelkezése a törvénytervezetnek az a szakasza, amelynek értelmében a törvény életbelépesekor már működő vállalkozók is meg kell feleljenek a fenti feltételeknek és abban az esetben, ha ezeknek nem felelnek meg, eljárnak ellenük.

Az engedély megszerzésével kapcsolatban egy másik lényeges intézkedés az, hogy a kereskedelmi kamarák felülvizsgálják az alakítandó cég létesítésének hasznosságát, szükségességét és a kérvényezőnek igazolnia kell azt, hogy életképes lesz a vállalkozás. A kamara ezekre a kérdésekre vonatkozóan véleményezést ad és ezt a véleményezést el kell juttatni a kamara kormánybiztosához, aki azt magáévá teszi, vagy elutasítja. Az utóbbi esetben a kérvényt a nemzetgazdasági minisztériumhoz küldik fel, amely azt egy speciális bizottság elé terjeszti.

A tervezet szerint azokat, akik úgy folytatnak kereskedelmet, hogy a törvény intézkedéseinek nem tesznek eleget, pénzbírsággal és elzárással sújtják. A nemzetgazdasági minisztérium a törvénytervezetet eljuttatta véleményezés végett a kereskedelmi és iparkamarák szövetségéhez, valamint több szakmai szervezethez. Ezek véleményének beérkezése után a tervezetet felülvizsgálat végett Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter elé terjesztik.

Két hétig tartanak a román—német kereskedelmi tárgyalások

Bucurestiben megkezdődtek a román—német kereskedelmi tanácskozások. A német küldöttséget, amely a megbeszéléseken részt vesz, dr. Clodius, a német külügyminisztérium gazdasági igazgatója vezeti. A tárgyalásokon, amelyek előreláthatólag két hetet vesznek igénybe, a Németországgal 1935. március 23-án kötött kereskedelmi és fizetési egyezmény módosítását vitatják meg.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Szőlészeti és Borászati Szakosztályának alakuló gyűlése

Boroskrakkó, Október 30-án, Bürger György gazdaságában az Erdélyi Gazdasági Egylet megalakította Szőlészeti és Borászati Szakosztályát. A gyűlés iránt rendkívül nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Ott láthattuk dr. Szász Pált, az EGE elnökét, Török Bálint EGE igazgatót, Szász Ferenc és Dániel Elemér EGE felügyelőket és Seyfried Ferenc egyleti segéditkárt. A szőlősgazdák közül pedig a házigazda Bürger Györgyön kívül Császár Gyulát, Lőrincz Józsefet, dr. Müller Zoltánt Nagyenyedről, Pataki Pál krakkói és Pataki Gyula buzabocsádi ref. lelkészeket, Kauffmann Bélát az aradmegyei Gyórokról, továbbá Dancs Sándor Maroscsesztve, Jánosi Lajos Alvinc, Gál István ref. lelkész Magyarigen, Jánosi György Alvinc, dr. Kászoni Alajos, a gyulafehérvári teológia rektora, Ferenczi Mihály Magyarigen, dr. Nagy Endre igazgató, Veress István és Horváth Zoltán tanárok vezetésével a csombordi „Bethlen” gazdasági iskola 40 növendéke, Nagy Sándor, Szakáts István Buzásbocsárd, Gábor András, Pogány Albert, Müller Jenő, dr. Székely Edömér Nagyenyed, Heidei Gyula, Kerezi Albert, Debreczeni Viktor Vajasd, Koncz Pál Szentbenedek, Ajtay Pál, Nagy Béla, Zalányi Zoltán Szekesveresegyháza, Balázs Ferenc és Bürger Tivadar Gyulafehérvár, Kovács Gyula, Kónya Gerő Székelykocsárd, Bürger Dezső Marosvásárhely, Bakcsi Zsigmond Vajasd, Debreczeni István, Kiss Ferenc, Zsigó András, Szakáts János, Nagy Samu Szilágyi Zsigmond, Kiss Áron, Szász Ferenc és Hidi András Vámosgálfalva, Szász József Lándor, Bakk György, Bakk István, Tamás Andor, stb.

Az alakuló gyűlés mintaszürettel vette kezdetét. A szedők oljával dolgoztak és gyönyörű munkát végeztek. Majd végignézték a modern szőlőpréslést. Ezután a hallgatóság Bürger György gazdasági udvarába vonult, ahol Szász Pál dr. az EGE elnöke ismertette a gyűlés célját. Mindenekelőtt köszönetet mondott a házigazdának, aki lehetővé tette, hogy a modern berendezésű, mintaszerűen felszerelt szőlőbirtokán a gyűlést megtarthassák.

Az EGE elnöke ezután hangsúlyozta, hogy az egyesület különös súlyt helyez a szakismertetek fejlesztésére. Ezt azonban csak úgy tudja elérni, hogyha a különböző szakokat csoportosítja. A szőlőgazdálkodás felkarolása és védelme érdekében szükségét látja a szőlészeti és borászati szakosztály megalakulásának. A magyar gazdasági társadalom rendelkezik a szükséges szakemberekkel.

Az elnöki szavak után megalakult a szakosztály. Elnök dr. Eöry István Magyarigen, aki értékes programot adott. Alelnökök br. Braunecker Antal, szilágyi földbirtokos, Bartsch Sándor hiharmegyei és László János kuküllői, székelyi földbirtokosok. Előadó: Seyfried Ferenc.

A szervezeti szabályzat ismertetése után szakelőadásokat tartottak dr. Eöry István, Ferenczi Mihály és Seyfried Ferenc.

Az alakuló közgyűlés után a jelenlévők közbén vettek részt. A délután folyamán pedig megtekintették gr. Teleki László Gyula pincéjét.

— Takaréki, hitel- és segélypénztár a földművelésügyi minisztérium tisztviselői részére. A közelmúltban beszámoltunk arról, hogy az igazságügyminisztérium tisztviselői részére takaréki, hitel- és segélypénztárt létesítenek. Hasonló intézmény terve merült most fel a földművelésügyi minisztériumban is, ahol a vonatkozó törvénytervezet kidolgozását már meg is kezdték.

HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

PÁRISBA és ISTANBUL

Jimboliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

„EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegentforgalmi vállalat
Aradon: „EUROPA” Strada Regina Maria 10.

Rádióműsor

— Romániai időszámlás. —

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 3

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Majd reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. Utána a hangverseny folytatása. 12—13.15: Kísérleti adások gramofonlemezek. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.25: Vegyes közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 15.30: Ora strajerilor. I. Prof. Xenia Nicolau előadása. II. Műsor. III. Hírek. IV. Hivatalos rendelkezések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Időszéri kérdések. 19.17: Táncczene gramofonlemezek. 19.55: Petre Haneș felolvasása. 20.10: A táncczene folytatása. 20.40: Maxim Vasiliu román népdalokat énekel. 21: A szimfonikus hangverseny műsorát ismerteti Em. Ciomac. 21.15: A filharmónikusok hangversenye. Vezényel: George Georgescu. A zongorakíséretet Clara Haskil látja el. (Közvetítés az Ateneul Roman-ból). Szünetbe n(22—22.20): Hírek, sport. 22.20: A hangverseny folytatása. 23.15: Szórakoztató gramofonlemezek. 23.45: Hírek a külföldre francia és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A lőcei fehér asszony. (Felolvasás.) 11.45: Halottak napja Bretagneban. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. Utána: Hanglemezek. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Károlyi Árpád cigányzenekara. 15.35: Hírek. 16: Árfohamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15:

Előkészület a téle. Héjas Pálné háztartási előadása. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A tagosítás. 18.30: Simonviné Groh Klára hegedű, zongorakísérettel. 19: Két világháborús elbeszélés. 19.30: I. sz. regőscsoport. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: A rádió szalonzenekara. 21.30: Kozma Andor emlékezete. Bevezetőt mond Schöbflin Aladár. Kozma-verseket előad Rajnav Gábor. 22.05: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. 22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Operaházi Zenekar. Kb. 23.30: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Hanglemezek.

Budapest II. 18: Weygand Tibor énekel zongorakísérettel. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20.25: Egy elfelejtett magyar reformer (Vajda Péter). 21.30: Cigányzenekar.

PÉNTEK, NOVEMBER 4.

București, 6.30: Ritmikus torna, háztartási és gyógyászati tanácsok. Majd reggeli hangverseny gramofonlemezek. Hírek. Utána a hangverseny folytatása. 12—13.15: Kísérleti adások gramofonlemezek. A műsorban a következő szerzők művei: Paderowski, Leoncavallo, Alheniz, Massenet, Lenoir, Coward, Krenner, Stolz, Jovin, Hugo. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.25: Déli hangverseny gramofonlemezek. Részletek francia operettek. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A rádió zenekarának a hangversenye. Vezényel: Th. Rogalski. Műsor: Rust: Elvarázsolt kastély. Dvorak: Keringő. Ketelbey: Algiri dal. Simon: Szerenád. Rimski-Korsakov: Hindu dal és Himnusz a Naphoz. 15.25: Közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Aktuálisok. 19.17: Nagy zenészszerzők portréi: Berlioz. 20.20: Ion Cornea felolvasása. 20.35:

HOTEL ESPLANADE Bul. Academiei 8

Wolf-Ferrari: „Ce patru bătărari.” Opera 3 felvonásban és 2 képből. Közvetítés a Román Operából. A szünetben: hírek és sport. Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Utána: hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A beteglátogatás. (Felolvasás.) 11.45: Füst és köd a háborúban. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. Utána Eugen Stepat balalaika-zenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A rádió szalonzenekara. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfohamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: A rádió diákfelőrája. Utána: Ifjúsági közlemények. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A szlovák atvafiak. 18.25: Gy. Márkus Lili zongorázik. 18.55: Snorközlemények. 19.05: Cigányzenekar. 20: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: A rádió külügyi negyedőrája. 20.40: Az Operaház előadásának a közvetítése. (II. és III. felvonás.) „Walkür”. A II. felvonás után kb. 22.10: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23.45: Hírek német és olasz nyelven. 24: Hírek angol és francia nyelven. 0.10: Cigányzenekar.

M E G S Z Á L L N I

BUCURESTIBEN

legjobban

a Hotel Esplanadeban lehet

A főváros szívében

Teljesen átalakítva

Minden szobában telefon, fürdő, stb. Mérsékelt árak.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

LEVELEZÉS

„Özvegy” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 6803

„Tit”. Nagyon szeretlek és fáj, hogy nem lehetek melletted. Sok-sok csók. 6796

ALKALMAZÁST KERES

Naponta néhány órát foglalkozna gyermekekkel komoly, képzett izr. fiatalember. Román, francia nyelv. Évekig volt nevelő. Ajánlatokat „Pedagógus” jellegre kérék. 6779

35 éves, független nő magános úrnál házvezetőnői állást keres. „Független” jellegre a kiadóba. 6797

ALKALMAZÁST NYER

Perfekt román, francia kisasszony kerestetik hétéves fiugyermekek mellé. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 6512

Fiatall mindenek azonnal felvétetik. Str. Romul Veliciu 15. 6811

Házmeesterpár felvétetik. Str. Crișan 10. 6809

Pincemester

önálló nagy gyakorlattal azonnalra felvétetik. Ajánlatok: „Szorgalmas” jellegre a kiadóba küldendők. 6786

LAKÁS

Háromszobás, összkomfortos. újonnan festett földszinti lakás Str. Baritiu 15. sz. alatt azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 6790

Kiadó lakás: II. emeleten háromszobás, elő- és fürdőszoba, parkettás, uccailakás. Cim: Hammer kerékpárüzlet, Piata Avram Iancu 5—6. 6766

Zsigmondháza egyszoba, konyha, élel-kamrás magánház gyümölcsösével nov. 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Butorozott, modern uccai szoba. főbejárattal földszinten, két egyszobás lakás kiadó. Str. Consistorului 29. 6769

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy különbejáratú üres szoba. Cim a kiadóban. 6077

Új házban háromszoba, teljes komfort azonnal kiadó. Bulev. Carol 68., földszint. 6788

Szép üzlethelyiség és raktár kiadó. Reusz. Bul. Reg. Ferdinand 55. 6794

Kétszobás, modern lakás dec. 1-re kiadó. Str. Dacilor 14., munkásbiztosító mellett. 6808

Szép belvárosi butorozott szobát keresek. Cimeket „Jó fizető” jellegre a kiadóhivatalba kérék.

Különbejáratú butorozott szoba Str. Eminescu 20—22., földszint (Kayser) december 1-re kiadó.

INGATLAN

Magánház (három szoba, fürdőszoba stb.) szabadkézből eladó. Érdeklődni: Str. Doamna Balasa 142a. 6789

VÉTEL - ELADÁS

Rádiók, kerékpárok 125 lei heti részletfizetésre kaphatók gyári lerakattal. Str. Ilarie Chendi 9., udvari raktárban. 6765

1 darab generáljavított Astra-motor, 14 HP, darálásra igen alkalmas. olcsón eladó. Kaiser, Arad, Str. Gen. Grigorescu 4—6. 6810

Bicikl, férfi és női kabátok, ruhaneműek jókárban eladók. Megtekinthető délutánonként. Str. Goldis 3., udvarban. I. emelet 23. 6791

Nőmodrász-üzlet berendezés, férfimodrásznak is megfelelő. eladó. Cim a kiadóban. 6770

Zongora, rövid, a bécsi kiállításon első díjat nyert. eladó. Érdeklődni a házfelügyelőnél. Str. Bratianu 2. 6716

Keveset használt hálózati gyári super 4+1 8500 leiert eladó. Érdeklődni: Str. Eminescu 42., Kardos szobá. 6792

ELADÓK

tűl és filé függönyök (stórok), asztalterítők, selyem ágypárna, diványpárnák, vitrincsi-kok, nippalaválók és más kézimunkák. Modern háziszőttek szőnyegek. - Montirozás.

FEKETE

Strada Coșbuc 34 sz.

Veszünk használt,

de kifogástalan állapotban levő oca 200 kgr. ürtartalmu

olajos fahordókat

franco Timișoara, vagonrakományokban. „Tamara” Fabrica chimică, Timișoara II. Buziașului 3. 6785

Briliánsköveket

ékszert, keleti és belföldi szőnyeget nagy árban veszek sürgősen megőzöm részére.

Modern sötét dióhálók, topolyahálók, ebédők, csillárok, uriszobaberendezés, recamier, antik ülőgarnitúrák olcsón és nagy választékban.

Zálogköcsönöket

közvetítünk a timișoara zálogházba előleget nyújtunk, hosszabbítást olcsón vállalunk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliz-palota.

Kézpénzért veszek varrógépeket, írógépet, disztárgyakat, ezüstöt, szőnyeget stb. Comisio biz.-üzlet. Dacia-kávéház mellett. 6795

KÜLÖNFÉLÉK

Beraktározási raktárban tiszta helyen lakásberendezések olcsón beraktározhatók, butorendezést és csomagolást vállalkoz, szép hálósobák, nagy szalon-tükör, úszó és villanycsillárok olcsón eladók. Str. Moise Nicoară No. 9. 6804

Haláleset

elutazás, költözködéskor kifolyólag veszek kézpénzért ocska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolók lakásban és padláson heverő bármilyenféle felesleges holmit, ílm-tomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket lakásomra. levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gőjdu-ucca 4.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Belváros fejlődő főútvonalán

emeletes, kétuccára nyíló, elosztható, teljesen jókárban levő emeletes ház, több lakás, parketta, fürdőszoba, üzlethelyiségek, iparüzem, 1 millió 500 ezer. — Belváros értékes uccájában emeletes ház kifogástalan állapotban, több fürdőszobás lakással, 950 ezer. — Minorita-palota mellett ház üzletekkel, lakással, telek-értéken alul, 450 ezer. — Színházról 5 percnyi távolságra emeletes masszív ház, több lakással, üzlettel, 100 ezer fővellemmel, 950 ezer. — Central-mozi mellett, a piactól 2 percre erős földszintes ház, 2 lakás, városi víz, fényen le szállított árban 245 ezer. — Fenti házakon kívül bér-, magán- és üzletházak, villák nagy választékban eladók.

H a á s z

Ingatlanforgalmi Irodája Arad Str. Eminescu 20—22. Alap. 1918 Telefon 22-24.

Halottak napja az aradi katolikus egyházban

Halottak napján, amidőn a nyirkos őszi esztében kigyulladtak a gyertyák a holtak emlékeztetőre, élőkkel népesedett be az eltávozottak csöndes birodalma. Az aradi temetőbe óriási tömeg zárandokolt, — sokan érkeztek egyetlen napra e városba, hogy az itteni temetőben pihenő szülő, testvér, rokon, vagy barát emlékeztetőre kigyúthassák az emlékezés lángját...

Mindenszentek délutánján az aradi Felsőtemetőben Korom Pál, Szöcs Didák és Brunner Tibor minorita lelkészek emlékeztek a holtakról. Az alsótemetőben Siszman Gedeon minorita lelkész mondott szentbeszédet. A gáji temetőben Szalay József emlékeztetett a nap jelentőségére.

November 2-án, halottak napján az aradi minorita templomban reggel kilenc órakor Harsányi Vince mondott ünnepélyes misét az elhunyt aradi hívek lelkiüdvéért. Kulcsár Kálmán mondott mély gondolatokkal ékes szentbeszédet. Délután 10 órakor tartották meg a második ünnepélyes misét a háboruban elvérzett hősök emlékeztetőre. A hősök lelkiüdvéért Korom Pál a többszörösen kitüntetett, volt hadosztályplébános mondotta a szentmisét. November 3-án a minoritarendi halottakért és a rend jótevőjéért délután 10 órakor Pazsitny Bonaventura dr. rendfőnök fényes papi segédlettel mondta a szentmisét.

Halottak napján az aradi újságíróársadalom küldöttségileg kereste fel a Felsőtemetőben eltemetett egykori aradi újságírók sírjait. A kegyeletos megemlékezés alkalmával hét egykori újságíró sírjára helyeztek el virágokat és mécseseket, mintegy bizonyítva, hogy az írás halottai az aradi újságírók szívében örökre élnek.

Két előadás az aradi Zsidó Kulturházban

Két kitűnő, magas színvonalon álló előadásnak tapsolt kedden este az aradi zsidó kulturházban a rendszeresített heti előadássorozat közönsége. Stern Oszkár mérnök és Benedek János voltak az e heti előadók, akik mindketten érdekes, tartalmas gondolatokért választottak. Stern Oszkár a művészetek szerepéről és jelentőségéről beszélt, különös tekintettel a népek életére és nemcsak nagy felkészültséggel, de színes előadói készséggel, lendületes gondolatvezetéssel is hozzájárult ahhoz, hogy a közönség első szavától a befejező mondatig nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatta. Az előadó duskált a mondanivalókban és, hogy ezek a mondanivalók aránylag zsufoltan követték egymást előadása során, mert ezt kívánta a szűk időbeosztás, nem hatott hibaképpen, ellenkezőleg emelte az elmondottak értékét. Benedek János kulturszemléje érdekes adatokat és jelentősebb kultúreseményekről szóló beszámolókat tartalmazott jó összeállításban. Az előadás hangján és vonalvezetésén megérződött a gyakorlott előadó készsége és felkészültsége, amivel kielégítette a közönség érdeklődését.

Vasárnap is megtartják az aradi őszi vásárt

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara kérésére a nemzetgazdasági minisztérium kivételesen megengedte, hogy az aradi őszi vásárt az idén vasárnap, november 6-án se kelljen felfüggeszteni. A környék földművelő lakosságának nem kell tehát megkezdeni munkáját abbahagyni s nem kell munkanapot feláldoznia, vasárnap is egész napon át végezheti bevásárlásait Aradon. A vásár látogatói ugyanazzal a vasuti jeggyel, mellyel Aradra érkeztek, ingyen utazhatnak vissza, ha a jegyet a megfelelő osztályú vasuti pénztárnál a vásárigazolvány felmutatása mellett lebélyegzik.

A köztársaságiak visszaverték a nemzetiek éjszakai támadását

Barcelonából jelentik: A spanyol köztársasági kormány hivatalos jelentése szerint tegnap éjjel visszaverték a nemzetiek valamennyi támadását. Négy nemzeti repülőgépet lelőttek. A köztársaságiak két repülőgépet veszítettek.

Legújabb jelentéseink:

Öfelsége II. Carol király londoni látogatásának jelentőségéről ír az angol sajtó

Londonból jelentik: Az angol fővárosból érkezett jelentések szerint hatalmas előkészületek folynak Öfelsége II. Carol király fogadtatására, aki Mihai nagyvajda trónörökös társaságában látogat el Londonba.

Nagy jelentőséget tulajdonítanak a látogatással kapcsolatos politikai megbeszéléseknek és a lapok részletesen ismertetik Románia kül- és belpolitikai irányelveit és hangsúlyozzák a királynak az ország fejlesztése érdekében kifejtett tevékenységét.

Az angol királyi udvar, a hadsereg és a kormány készül a hatalmas méretű ünnepségre és fényes katonai parádékat rendeznek a látogatással kapcsolatban. Ugyancsak nagy érdeklődéssel várják Mihai nagyvajda, trónörökös is, akit az angolok VI. György angol király koronázása alkalmával tett látogatása során a „legszebb herceg” névvel illettek. Hasonlóképpen az angol cserkészek is ünnepélyes fogadtatást készítenek elő a trónörökös részére.

A bécsi döntés után:

Német-francia megnemtámadási egyezmény készül

London. A Daily Herald diplomáciai levelezője úgy tudja, hogyha a jelenleg folyamatban levő tanácskozások eredménnyel járnak, akkor

Németország és Franciaország kölcsönös, támadást kizáró egyezményt kötnek egymással.

Az egyezmény szövegezési nehézségeinek elkerülése céljából valószínűleg közös nyilatko-

zatba, nem pedig aláírt és ratifikált szerződésbe foglalják a megegyezést. A nyilatkozatnak az lesz a következménye, hogy

Németország végleg lemond Elzász, Lotaringiáról és elismeri, hogy a gyarmatok kérdésénél békés úton kell rendezni. Viszont Franciaország haladéktalanul érvényteleníti a Lengyelországgal és a Szovjettel kötött szövetségi szerződését, amelynek ele Németország ellen irányul.

Küszöbön áll Hitler és Chamberlain újabb találkozója

London. (Rador.) Az angol sajtó beavatott helyről szerzett információ alapján közli, hogy küszöbön áll Hitler és Chamberlain újabb találkozója. Ezen a megbeszélésen előkészítenék a talajt

a négy hatalom képviselőinek konferenciájára, amelyen a nyersanyag, a gyarmati és a lefegyverzési problémákat igyekeznének megoldani.

Chamberlain bejelentette:

Anglia is elismeri hivatalosan Olaszország abessziniai hódítását

London. Chamberlain miniszterelnök az alsóházban ismertette a kormány tegnap be-terjesztett javaslatait és ennek során a következőket mondotta:

Amidőn Münchenben voltam, Mussolini közölte, hogy el akarja szállíttatni Spanyolországból azt a 10.000 olasz önkéntest, akik még ott harcolnak. Ugyanekkor az olasz kormány elnöke biztosított, hogy mindenkit visszavonnak a spanyol frontról, hogy hatályba léphessen a benemavatózási bizottság terve. A jövőben sem kívánják az olaszok csapatokat küldeni Spanyolországban és sohasem volt szándékukban — mint azt egyesek hangoztatták — a gyalogságot légi haderővel pótolni. Ezek az ígéretek és a ténylegesen bekövetkezett csapatvisszavonások — mondotta a miniszterelnök — az olasz kormány jóindulatának fényes záloga. Ezek után ott tartunk, hogy a spanyol kérdés többé nem fenyegeti a világ békét Anglia, Franciaország mintájára új meghívólevelet ad római nagykövetségnek és ezzel az olasz szuverenitást elismeri. Ezt a lépésünket egyébként a dominiumok is helyeselték.

Chamberlain ezen szavainál a baloldalon felkiáltások hangzottak el:

— Felelt-e Új Zeeland, vagy Kanada kormánya?

Chamberlain: Nem!

Machson: Mit mondott az ir szabad állam?

Chamberlain a válasz helyett mosolygott. Ifjabb Henderson Arthur az alsóházban megkérdezte a miniszterelnököt, van-e valami

mondanivalója az angol politikának a dunai országok gazdasági helyzetének javítása tekintetében. A kérdésre Buttler külügyi államtitkár válaszolt. Kijelentette, hogy a brit birodalom fenn kívánja tartani kereskedelmi kapcsolatait a dunai államokkal, hogy ezzel is hozzájáruljon ezen országok gazdasági javulásához. Elismerjük — mondotta — hogy Németország és Olaszország földrajzi adottságánál fogva természetes piacot nyújtanak a dunai államok piaci termékeinek, de még így is elegendő tér nyílik az angol érdekeknek is.

London. (Rador.) Az alsóház ülésén Chamberlain angol miniszterelnök egy felszólalásra válaszolva kijelentette, hogy egy olyan nemzetközi értekezlet, amelyen Amerika és Szovjetország is részt vesznek, nem találna meg a kellő módozatát a béke végleges rendezésére.

Kárpátaljai Ukrajnára változtatták Ruszinszko nevét

Bécs. (Rador.) A „Havas“-ügynökség jelenti: Kárpátaljai Oroszország elhatározta, hogy az ország nevét „Kárpátaljai Ukrajna-ra” változtatja meg és ezzel kapcsolatosan Volosin miniszterelnök a következőket jelentette ki a Havas-ügynökség levelezője előtt: — Elhatározásunk régóta húzódó ügynek vetett véget. Anyanyelvünk, érzelmeink és gondolkodásmódunk ukrán és az 1918-ban adott „Kárpátaljai Oroszország” elnevezés hamisan állítja be országunk etnikai és földrajzi összetételét.